Затверджую
Директор МЦБС

Н.М. Рослова

17 січня 2017 року

ЗВІТ
про роботу Роменської міської централізованої бібліотечної системи за 2016 рік

У звітному році бібліотеки міської централізованої бібліотечної системи продовжували виконувати свою основну місію – задоволення інформаційних, загальнокультурних, освітніх потреб пересічного громадянина . Цілеспрямована робота колективу скерована на те, щоб завоювати довіру і повагу користувачів, надаючи їм різноманітні та якісні інформаційні послуги. Бібліотека успішно виконує свою функцію як центр місцевої громади, бо саме тут мешканці міста мають вільний і безкоштовний доступ до різний джерел інформації.

І. Мережа бібліотек та їх матеріально-технічна база

1. Міська централізована бібліотечна система у своєму складі налічує 5 бібліотек:

Центральна міська бібліотека для дорослих ім. Бориса Антоненка-Давидовича
Центральна міська бібліотека для дітей
Філіал бібліотека сімейного читання
Філіал №1 центральної міської бібліотеки для дорослих
Філіал №1 центральної міської бібліотеки для дітей
Загальна площа бібліотек МЦБС – 1096,5 кв. м.
Читальні зали мають 5 бібліотек на 124 місця.

2. Мережа бібліотек міста складається з 20 бібліотек, а саме:
5 публічних бібліотек;
3 спеціалізовані бібліотеки: медична бібліотека Першої обласної спеціалізованої лікарні, бібліотека Роменської центральної районної лікарні, бібліотека Роменської музичної школи;
3 бібліотеки навчальних закладів : бібліотека коледжу СНАУ, коледжу КНЕУ та ВПУ-14;
9 бібліотек загальноосвітніх навчальних закладів.

Бібліотеки 2-х шкіл №3 та №9 припинили свою роботу відповідно до рішення Роменської міської ради від 25.02.2016 «Про припинення (реорганізацію) Роменської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №3 Роменської міської ради Сумської області шляхом приєднання до Роменської спеціалізованої загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №1 ім. П.І.Калнишевського Роменської міської ради Сумської області» та рішення Роменської міської ради від 07.07.2016 року «Про припинення діяльності Роменської загальноосвітньої школи І-ІІ ступенів №9 Роменської міської ради Сумської області шляхом її ліквідації як юридичної особи»

В бібліотеках навчальних закладів міста протягом звітного року було обслуговано 7315 користувачів, книговидача становила – 189358 прим. документів. Книжковий фонд складає – 332395 прим. документів.

3. Бібліотечних пунктів по обслуговуванню читачів в міській системі немає.

	Мережа бібліотек	Телефоні зовано	Кількість бібліотек, які мають									
			опалення	Частково опалюється	Не опалюється	освітлення	Комп'ютери	Вихід в Інтернет	Копіюв. апарати	принтери	сканери	Мультимедійне обладнання
ЦБ	1	1	1	-	-	1	1	1	1	1	-	1
Дитячі бібліот. (ЦДБ, філії)	2	2	2	-	-	2	2	2	2	-	-	1
Міські б-ки	2	1	1	1	-	2	2	1	2	-	-	-
Всього по б-ках	5	4	4	1	-	5	5	4	5	1	-	2

- телефонізовано – 4 бібліотеки (крім бібліотеки сімейного читання);
- телевізор – 1;
- магнітофон – 1;
- фотоапарат – 2;
- вогнегасники – 15
- копіювальна та інша техніка – 14, а саме: МФО – 4; принтери – 10;
- комп'ютери – 20 (для користувачів – 16), всі мають доступ до мережі Інтернет (крім бібліотеки сімейного читання, підключення до Інтернет якої заплановано на 2017 рік);
- електронні книги - 2
- електронних адрес – 6

library-romny@ukr.net – ЦМБ для дорослих
nina.roslova@gmail.com – директор МЦБС
ditbiblioteka@gmail.com– ЦМБ для дітей
librarian.ditu@ukr.net – філіал №1 ЦМБ для дітей
palvala@ukr.net – філіал №1 ЦМБ для дорослих

4. Капітальні та косметичні ремонти приміщень бібліотек:

- капітальний ремонт та придбання будівельних матеріалів для проведення ремонту приміщення ЦМБ для дорослих м. Ромни, вул. Коржівська, 94 – 109941,87 грн.
- капітальний ремонт будівлі філіалу №1 ЦМБ для дорослих за адресою вул. Петропавлівська, 4 – 83281,00 грн.
- придбання комплекту меблів для облаштування абонвідділу обслуговування ЦМБ для дорослих – 40000,00 грн.
- поточний ремонт у філіалі №1 ЦМБ для дітей (вул. Горького,188) – 5070,00грн.

5. Організація та проведення зустрічей з українськими сучасними письменниками в ЦМБ для дорослих – 5000,00 грн. (обласний бюджет)

6. Придбання:

- придбання комп'ютерної техніки : 2 комп'ютера, 2 принтера – 16000,00 грн.
- придбання комп'ютерної техніки та мультимедійного обладнання – 2 комп'ютера, 1 ноутбук, 2 принтера, 2 МФО – 43865,00 грн.
- 2 електронні книги – 6500,00 грн.
- - вивіска «Бібліотека» та портрет письменника Бориса Антоненка-Давидовича у ЦМБ для дорослих – 34300,00грн.
- підлоговий ляльковий театр та м'яко-набивні іграшки лялькового театру у ЦМБ для дітей – 2977,00 грн.
- виготовлення стенду присвяченого письменнику Б. Антоненку – Давидовичу та перекидного настінного стенду з фотографіями творів письменника у ЦМБ для дорослих – 2890,00грн.
- настінний годинник у ЦМБ для дорослих – 157,00грн.
- придбання бібліотечної техніки – 4806,00 грн.

Технічне обслуговування лічильників та приладів пожежної безпеки:

- перезарядка вогнегасників 4 шт. на суму – 177,33грн.
- поточний ремонт внутрішніх електромереж бібліотеки філіалу №1 ЦМБ для дорослих (вул. Петропавлівська, 4) – 23076,20 грн.

Поточні ремонти та технічне обслуговування комп′ютерної та орг. техніки:

- ремонт орг. техніки – 2200,00грн.
- заправка та реставрація картриджа – 2050,64грн.

Платні послуги МЦБС

Кошти від платних послуг за 2016 рік становлять – 0,00 грн.
Кошти від реалізації майна, крім нерухомого становлять – 726,46 +180,24(оренда приміщень) – 906,70 грн.
а саме:

- ЦМБ для дорослих – 76,96 грн. (металобрухт), 180,00 грн. (макулатура)
- Філіал №1 ЦМБ для дорослих – 149,40 грн. (макулатура)
- Філіал бібліотека сімейного читання – 120,60 грн. (макулатура)
- ЦМБ для дітей – 72,00 грн. (макулатура)
- Філіал №1 ЦМБ для дітей – 127,50грн.

II. Користувачі, відвідування, звернення до бібліотеки

Загальна кількість користувачів по МЦБС складає – 12898 при плані – 12880
Згідно з єдиною реєстраційною картотекою - 8869
Відвідування – 109707 при плані – 102040
у т.ч. звернення на веб-сайти бібліотек – 16550
Кількість відвідувань масових заходів – 8366

Таблиця . Дані про кількість читачів

	План на 2016	Виконано в 2016	%	Згідно з єдиною реєстр. картотек.	В т.ч. юнацтво	В т.ч. діти	Відвіду-вання
ЦБ	5000	5000	100,0	3993	1749	96	46110
ЦДБ, дитячі бібліотеки	5000	5015	100,3	2840	224	2494	40485
Міські бібліотеки	2880	2883	100,1	2036	363	886	23112
Всього по ЦБС	**12880**	**12898**	**100,1**	**8869**	**2336**	**3476**	**109707**

III. Формування і використання бібліотечних фондів

<u>На 01.01.2016 року налічувалось:</u>
120072 прим. документів на суму – 478253,75 грн.
В т.ч. державною мовою – 62922 прим. документів
Із них книг – 108939 прим. документів на суму – 478253,75 грн.

<u>Надійшло примірників за 2016 рік:</u>

Всього – 1844 прим. документів на суму – 53208,79 грн.
Із них книг – 1350 прим. документів (895 назви) на суму – 53208,79 грн.
Журналів – 468 прим.
Газет – 26 річних комплектів
- за бюджетні кошти – 299 прим. док. на суму – 20000,00 грн.
- гуманітарна допомога - 1031 прим. док. на суму – 32624,79 грн.

із них: -
- книги бібліотечної серії за програмою «Українська книга» - 128 прим. док. на суму – 13641,47 грн.
- книги за програмою «Щодо здійснення придбання україномовних книг» - 57 прим. док. на суму – 2928,79 грн.
- книги по акції «Книги з добрих рук» - 487 прим. док. на суму – 7565,00 грн.
- інші джерела – 359 прим. на суму – 8489,53 грн.
також : - заміна нестачі при перевірці – 20 прим. док. на суму – 584,00 грн.
- взамін загублених – 0 прим. док., на суму – 0,00 грн.
- за кошти від надання платних послуг – 0,00 грн.

<u>Вибуло примірників за 2016 рік:</u>
Всього – 2518 прим. док. на суму – 4846,52 грн.,
В т.ч. державною мовою - 912 прим. док.
Із них книг – 1795 прим. док. на суму – 4846,52 грн.
Зношена – 1775 прим. док. на суму – 4644,45 грн.
Втрачена читачами – 0 прим. док. на суму – 0,00 грн.
Нестача при перевірці – 20 прим. док., на суму – 202,07 грн.

<u>Усього документів бібліотечного фонду на 01.01.2017 рік</u>

119398 прим. док. на суму – 526616,02 грн.
В т.ч. державною мовою – 63196 прим. док.
Із них :
Книг – 108494 прим. док. на суму – 526616,02 грн.

БІБЛІОТЕЧНІ ФОНДИ
Таблиця 1

	Фонд на 01.01. 16	Надійшло за 2016 рік				За бюджетні кошти		За спец кошти		Гуманітарна допомога		Взамін загублених		Нестача при перевірці	
		всього	В т.ч. книг	Укр. мовою	Елек. видання	Примірників	сума	Примірників	сума	прим.	сума	прим.	сума	Прим.	сума
ЦБ	67460	1070	848	567	-	163	11500,50	-	-	685	21338,49	-	-	-	-
ЦДБ, дит. б-ки	35826	384	217	370	-	83	5470,80	-	-	114	5008,81	-	-	20	584,00
Міські б-ки для дорослих	16786	390	285	249	-	53	3028,70	-	-	232	6277,49	-	-	-	-
Всього	**120072**	**1844**	**1350**	**1186**	**-**	**299**	**20000,00**	**-**	**-**	**1031**	**32624,79**	**-**	**-**	**20**	**584,00**

Таблиця 2

	Вибуло							Є на 01.01. 17	Обмінний фонд		
	Всього	в т.ч. укр.мов.	в т.ч. книг	зношена	Застаріла	втрачена читачами	інші нестача при перевірці		Було на 01.01. 16	Надійшло за 2016 р	Є на 01.01.17
ЦБ	634	219	300	300	-	-	-	67896	-	-	-
ЦДБ, дитячі бібл.	786	290	638	618	-	-	20	35484	-	-	-
Міські філії	1098	403	857	582	-	-	-	16078	-	-	-
По МЦБС	**2518**	**912**	**1795**	**1500**	**-**	**-**	**20**	**119398**	**-**	**-**	**-**

Таблиця 3

	Фонд на 01.01.17	в т.ч. укр. мовою	Суспільно-політична	%	Природ-нича	%	Технічна	%	Гумані-тарна	%
ЦБ	67896	39886	14866	21,9	5256	7,7	6532	9,6	41342	60,8
ЦДБ, дитячі бібліотеки	35424	16251	1661	4,7	2199	6,2	1208	3,4	30356	85,7
Міськ.філії	16078	7059	860	5,3	1142	7,1	966	6,0	13110	81,6
По МЦБС	**119398**	**63196**	**17387**	**14,6**	**8597**	**7,2**	**8706**	**7,3**	**84708**	**70,9**

РУХ БІБЛІОТЕЧНОГО ФОНДУ

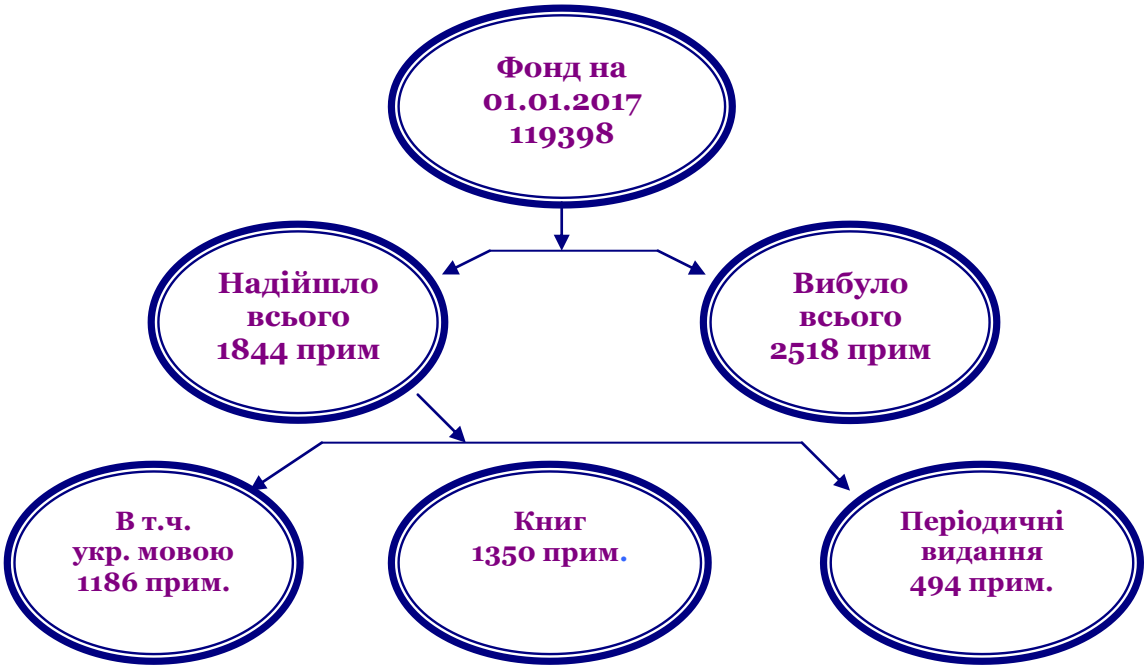

Передплата періодичних видань на 2016 рік

Сума передплати – 19006,80 грн.
В т.ч.
за бюджетні кошти – 18036,02 грн.
за спонсорські кошти – 970,78 грн.
за кошти від спец. рахунку – 0
в т.ч. суму на українські видання – 19006,80 грн.
в т.ч. сума на російські видання – 0
назв українських видань – 48; прим. – 117 прим.
назв російських видань – 0

Передплата на І півріччя 2017 року

Сума передплати – 10926,86 грн.
В т.ч.
за бюджетні кошти – 10926,86 грн.

за спонсорські кошти – 0,00 грн.
за кошти від спец. рахунку – 0
Із них:
на українські видання – 10926,86 грн.
на російські видання – 0
назв українських видань - 44 , примірників – 67
назв російських видань – 0

ПЕРЕДПЛАТА ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ

Таблиця 1

Передплата за 2016р.	На українські видання			На російські видання			Передплачено за бюджетні кошти			Передплачено за спец. кошти			Передплачено за кошти спонсорів		
	сума	На назв	прим	сума	назв	прим.	сума	назв	прим.	сума	назв	прим.	сума	назв	прим
ЦБ, ЦДБ	12631,49	40	41	-	-	-	12547,89	39	40	-	-	-	83,60	1	1
Міс.філії.	6375,31	25	76	-	-	-	5488,13	22	72	-	-	-	887,18	3	4
Всього	**19006,80**	**48**	**117**	**-**	**-**	**-**	**18036,02**	**44**	**112**	**-**	**-**	**-**	**970,78**	**4**	**5**

Таблиця 2

Передплата на 1 пів. 2017р.	На українські видання			На російські видання			Передплачено за бюджетні кошти			Передплачено за спец. кошти			Передплачено за кошти спонсорів		
	сума	назв	прим.	сума	назв	прим	сума	назв	прим.	сума	назв	прим	сума	назв	прим.
ЦБ, ЦДБ	7128,40	36	37	-	-	-	7128,40	36	37	-	-	-	-	-	-
Міс.філ.	3798,46	21	30	-	-	-	3798,46	21	30	-	-	-	-	-	-
Всього	**10926,86**	**44**	**67**	**-**	**-**	**-**	**10926,86**	**44**	**67**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Перевірка фонду

У 2016 році, згідно з графіком перевірок, проведено переобліки книжкового у філіалі №1 ЦМБ для дітей.

ІУ. Видано примірників за 2016 рік

Книговидача складає – 252910 прим. документів при плані – 251400 прим. док.
Із них:
книг – 186059 прим. док.
періодичні видання – 66851 прим.
із них дітям до 15 років – 120598 прим.
юнацтву – 38919 прим.
Читаність – 19,6
Обертаність – 2,1
Книгозабезпеченість – 9,2

Таблиця. Книговидача

	Всього	В т.ч. укр. мовою	Видано		Видано за видами видань			
			юнацтву	дітям	книги	Періодичні видання	Аудіо візуаль. видання	Електронні видання
ЦБ	**94989**	**43675**	**30057**	**1979**	**66356**	**28633**	**-**	**-**
ЦДБ, дитячі бібліот.	**100231**	**66243**	**3031**	**95027**	**74234**	**25997**	**-**	**-**
Міські філії	**57690**	**25228**	**5731**	**23592**	**45469**	**12221**	**-**	**-**
По МЦБС	**252910**	**186059**	**38919**	**120598**	**186059**	**66851**	**-**	**-**

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ БІБЛІОТЕК ЗА 2014, 2015, 2016 р.р.
РОМЕНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОЇ БІБЛІОТЕЧНОЇ СИСТЕМИ

№ п/п	Назва бібліотек	Читачі			Всього за 3 рок	Середнє число читачів	Книговидача			Всього за 3 роки	Середня книговидача
		2014	2015	2016			2014	2015	2016		
1.	Філіал №1ЦМБ для дорослих	785	790	783	2358	786	15424	15521	15633	46578	15528
2.	Бібліотека сімейного читання	2100	2100	2100	6300	2100	42150	42074	42057	126281	42094
	Всього по міських філіалах	**2885**	**2890**	**2883**	**8658**	**2886**	**57574**	**57595**	**57690**	**172859**	**57620**
1.	ЦМБ для дітей	3231	3242	3212	9685	3228	65002	64732	64191	193925	64642
2.	Філ.№1 ЦМБ для дітей	1875	1803	1803	5481	1827	37575	36070	36040	109685	36562
	Всього по міських дитячих філіалах	**5106**	**5045**	**5015**	**15166**	**5055**	**102577**	**100802**	**100231**	**303610**	**101203**
1.	ЦМБ для дорослих	5000	5005	5000	15005	5002	94635	94415	94989	284039	94680
	Всього по МЦБС	**12991**	**12940**	**12898**	**38829**	**12943**	**254786**	**252812**	**252910**	**760508**	**253503**

У. Електронні ресурси. Довідково-інформаційне обслуговування

Забезпечення якісного нового змісту роботи бібліотек для повноцінного задоволення інформаційних потреб населення завдяки роботі Інтернет - центрів

Бібліотечні заклади міста мають у наявності 20 комп'ютерів (з них 2 ноутбуки), 14 одиниць копіювальної техніки , мультимедійне обладнання (проектор EPSON EB-S18, проекційний екран Solar 1150, акустична система Mikrolab. SOLO-4C, радіосистема Superlux VT 96AA, ноутбук Lenovo G50-70G), 2 електронні книги.

В 4-х бібліотеках міської централізованої бібліотечної системи працюють Інтернет – центри , всі вони підключені до мережі Інтернет, функціонує бездротова локальна

мережа WI-FI, доступ до якої надається користувачам безкоштовно, що надає можливість якісного повноцінного забезпечення інформаційних потреб населення.

Послугами Інтернет центрів у 2016 році **скористалося 1092 особи**, **відвідування становить - 11772.** Значну частину відвідувачів складають пенсіонери, діти та юнацтво із малозабезпечених сімей, безробітні, а також студенти коледжів, учні ВПУ, переселенці.

Знати свого користувача, його запити та потреби – основа роботи бібліотеки. Запити користувачів обліковувалися в «Зошиті звернень користувачів Інтернет-центру». Тематика інформаційних запитів користувачів різноманітна, зокрема, це: правова власність, цивільне право, пошук роботи як в Україні так і за кордоном, придбання товарів через Інтернет, реєстрація на сайтах, книжковий магазин в мережі Інтернет, електронні журнали та інші.

Послугами Інтернет - центру у ЦМБ для дорослих скористалися переселенці Рязанцева Л.О., яка зареєструвалася на сайті для отримання перепустки в зону АТО та Андріяшин О.Д., звернувся за допомогою у пошуку контактних даних Департаменту соціальної політики для вирішення питання, щодо виплати грошової допомоги вимушеним переселенцям зі Сходу.

Користувачка Лазебна Н.Ф. звернулася з проханням знайти і записати на диск аудіо книги для чоловіка з вадами зору, Молошному В.Г. допомогли у пошуку електровізка для інвалідів у Інтернет - магазині, Пінчук А.М. – оплата за навчання через Інтернет, Вовк Т.М. – сканування та відправлення документів для отримання візи для поїздки до доньки в ОАЕ, Нейценик Л. В. – відстеження поштового відправлення від родичів з закордону, Рождественський А.В. – допомога в розміщенні об'яви з продажу автомобіля на сайтах.

Неодноразово користувачі замовляли товари в Інтернет - магазинах (мобільні телефони, одяг, взуття та ін.), завантажували електронні книги та кінофільми на планшет, диски, реєструвалися в соціальних мережах, створювали електронну пошту тощо. Більше 20-ти користувачам надана допомога в реєстрації на сайті споживачів природного газу 104.ua , 15 осіб зареєстровано на сайті Приват 24.

Освоєння методів пошуку інформації в Інтернет та роботі з комп'ютером сприяли курси комп'ютерної грамотності. Навчання проводилось диференційовано: для користувачів–початківців та користувачів з поглибленим вивченням, проводились індивідуальні заняття. Навчання проводилось різними формами. Це лекційні, практичні, тестові заняття. Загальна кількість слухачів, які здобули знання на навчальних курсах склала **32 особи.**

Інженером-програмістом та бібліотекарями-консультантами систематично надавалися інформаційні послуги: індивідуальне інструктування, допомога у пошуку необхідної інформації, роз'яснення умов пошуку інформації в мережі Інтернет.

Одним із значних позитивів функціонування Інтернет-центру є наповнення інформацією веб-сайту бібліотеки та сторінки у Facebook, що дозволяє представити бібліотеку, спектр її послуг в Інтернеті.

Продовжують свою роботу створені у бібліотеках Пункти доступу громадян (ПДГ) які забезпечують доступ до Інтернету як засобу використання громадянами можливостей електронного урядування, допомагають ознайомитися з місцевою та урядовою офіційною інформацією, планами та програмами, долучатися до нових форм урядування.

Таким чином саме бібліотека стає інформаційною базою життя спільноти, саме тут акумулюється місцева інформація, готуються дайджести, інформаційні досьє, експрес-інформації про нові соціальні пільги, навчання за кордоном, продаж чи купівлю житла, поради безробітним – тобто те, що найбільше потрібно населенню.

В Інтернет-центрі центральної міської бібліотеки для дітей проведена **бесіда-діалог «Ти знаєш – ми поруч»** з дітьми - переселенцями з окупованих територій Донбасу, які мешкають у Ромнах. Не останню роль в адаптації на новому місці відіграє бібліотека , яка стала територією

добра й допомоги для них. Бібліотекарі ознайомили дітей з послугами книгозбірні – користування безкоштовним Інтернетом, звязок з рідними через соціальні мережі та Skype, участь у різноманітних дозвіллєвих заходах, знайомство з новими друзями .

Інформаційні технології полонили нас. У комп'ютерному всесвіті важко зорієнтуватися іноді навіть досвідченій людині. Та користувачі центральної міської бібліотеки для дітей почувають себе як риба у воді у віртуальному просторі. Це вони довели прийнявши участь у **клавіатурному драйві «Швидкі перегони на комп'ютерних клавіатурах»**. Дітям було запропоновано на швидкість набрати невеликий текст, знайти в Інтернеті потрібну тему та відповіді на задані бібліотекарем питання.

Інформаційні ресурси Інтернету широко використовувалися в роботі бібліотеки при підготовці чисельних масових закладів. Зокрема до Дня Європи, напередодні літнього відпочинку, юнацький відділ бібліотеки підготував для молоді **рекомендаційний відео-тур "20 неперевершених міст Європи, які потрібно відвідати у свої 20"** в рамках проекту "Все про Європу: слухай, читай, дізнавайся в Пунктах європейської інформації в бібліотеках".
https://www.facebook.com/library.romny/videos/vb.185360808501751/238366956534469/?type=2&theater

До Всеукраїнського дня вишиванки центральна міська бібліотека презентує **відео-презентацію «Українські вишиванки наче райдуги світанки»** http://ru.calameo.com/read/003082108710d3dd4bed9

До літнього сезону відпочинку бібліотекарі центральної міської бібліотеки для дорослих підготували **відео-презентацію «Зелені перлини України»** https://www.facebook.com/library.romny/?ref=aymt_homepage_panel

До 25 річниці з дня проголошення Незалежності України - **віртуальний портрет видатних людей України "Історію творять особистості".**
https://www.facebook.com/library.romny/?ref=aymt_homepage_panel
До Міжнародного дня кіно - **презентація "Життя і правди кадри"** https://ru.calameo.com/read/0030821085481b4818bf7

Центральна міська бібліотека для дітей до новорічно-різдвяних свят підготувала відео презентацію **«Зимові візерунки»,** з нагоди 230-річчя від дня народження Братів Грімм відео презентацію **«Казкарі, прославлені століттями»,** до 100-річчя легендарної льотчиці Катерини Зеленко - **«Жінка нескореної долі».**

ЦМБ для дітей прийняла участь в обласному проекті на кращий буктрейлер **«Книга в кадрі : новий формат».** З метою популяризації книги, читання і бібліотеки, використовуючи комп'ютерні технології була створена презентація по книзі **О.Гріна «Пурпурові вітрила»** https://www.youtube.com/watch?v=qS015KYey3Q яка зайняла почесне 1-ше місце серед дитячих бібліотек районів і міст Сумщини .

Довідково-бібліографічна та інформаційна робота

Довідково-бібліографічна та інформаційна робота – одна з найважливіших складових бібліотечного обслуговування користувачів. Розвиток інформаційної культури користувачів є сьогодні однією з найважливіших задач бібліотек Роменської МЦБС, бо нове покоління повинно вміти формулювати свої потреби в інформації, ефективно здійснювати пошук необхідної літератури в усій сукупності інформаційних ресурсів, відбирати та оцінювати інформацію.

Основні напрямки роботи в 2016 році:

- оперативне та якісне задоволення інформаційних потреб користувачів;
- вивчення інформаційних потреб користувачі (бесіди, анкетування);

- організація довідково-бібліографічного апарату бібліотек;
- здійснення довідково-бібліографічного обслуговування користувачів;
- науково-бібліографічна робота (видавнича діяльність);
- інформаційна робота з питань краєзнавства;
- інформування громади міста про роботу бібліотек (місцеві ЗМІ, радіостудія «Ромен», офіційний сайт міста, сайти бібліотек МЦБС).

Ключовим принципом довідково-інформаційного обслуговування був і залишається принцип загальнодоступності інформації. У 2016 році Роменською МЦБС було **проведено 11 Днів інформації,** які знайомили користувачів бібліотек як з новими надходженнями до бібліотеки так і з літературою певної тематики:

- Літературні новинки українських письменників;
- Європа починається з тебе;
- На допомогу вивченню англійської мови;
- Сузір'я літературних лауреатів;
- Михайло Грушевський – перший президент України;
- Краща книга сучасності;
- Живе він донині у кожному серці. Любіть Калниша, пам'ятайте, роменці!;
- Великий Каменяр – вірний син свого народу;
- Барвистий світ дитячої книги;
- Про СНІД треба знати заради життя;
- Наша планета – колиска життя (до Дня довкілля).

У 2016 році в бібліотеках міста проводилася активна робота з ознайомлення користувачів з ДБА. На заняттях з бібліотечно-бібліографічної грамоти діти та підлітки вчаться використовувати довідковий фонд та пошукові системи (як традиційні бібліотечні ресурси, так і електронні). У підзвітному році в бібліотеках міста пройшли такі **екскурсії**:

- Бібліотека – твоє вікно у світ;
- Літо кличе до бібліотеки;
- Мандрівка у книжковий світ;
- Літо. Спека. Бібліотека.;
- Бібліотека – простір для душі;
- Мандрівка до книжкової країни;
- Країна книжок чарівна у гості вас запрошує;
- Книги, які знають усе.

У філіалі №1 ЦМБ для дітей проведено цикл екскурсій «Бібліотека запрошує».

У 2016 році в бібліотеках міста пройшло **5 днів бібліографії та 44 бібліотечні уроки**.

Центральною міською бібліотекою для дітей було створено **відео-пам'ятку «Інтернет ресурси для батьків»,** яка знайомить керівників дитячого читання з корисними сайтами на допомогу вихованню дітей та **відео-бібліотечний урок «На гостини до книжок Чомусиків».** Також в ЦМБ для дітей пройшов **День бібліографії «Книги відкривають світ»,** до якого бібліотекарі підготували цікаву відео презентацію, яку можна переглянути на сайті бібліотеки.

У 2016 році бібліотечними закладами міста здійснювалося індивідуальне інформування **44 користувачів**. У 2016 році користувач бібліотек видано **676 бібліографічних довідок,** які зафіксовано в «Зошитах обліку бібліографічних довідок».

У 2016 році групову інформацію отримувала група членів **дорадчої ради «Взаємодія»**, що працює при міському голові. Засідання ради проходять в читальному залі ЦМБ для дорослих. Мета її створення – сприяння ефективному діалогу влади та громади через представництво підприємців та громадських діячів. Інформування

здійснювалося з питань соціального та економічного розвитку міста, діяльності житлово-комунальної галузі та культурного розвитку міста.

З метою виявлення літературних уподобань користувачів бібліотеки у 2016 році в центральній міській бібліотеці для дорослих ім. Бориса Антоненка-Давидовича було проведено анкетування користувачів **«Літературний портрет читача».** В анкетуванні взяли участь 50 користувачів бібліотеки різних вікових категорій віком від 17 до 75 років (аналіз анкетування додається).

Центральна міська бібліотека для дітей провела анкетування «Інформаційні інтереси користувачів-дітей» з метою визначення інформаційного кола інтересів читачів – учнів 1-4 класів, джерела і ступінь їх задоволення (аналіз додається).

Видавнича та рекламна робота бібліотек

Однією з найбільш ефективних форм масового інформування громади міста являються виступи по місцевому радіомовленню. Вже багато років центральна міська бібліотека для дорослих ім. Бориса Антоненка-Давидовича співпрацює з **місцевою радіостудією «Ромен».** У 2016 році в ефір вийшло **29 інформаційних хвилин** (список додається). Центральною бібліотекою було проведено велику роботу в плані інформування громади міста по видатних земляків, на честь яких було переіменовано вулиці міста Ромни в рамках виконання так званого закону про декомунізацію. По місцевому радіомовленню вийшов в ефір **цикл інформаційних хвилин «Вулицями міста»**, які знайомили мешканців міста з біографіями уродженців Роменщини, імена яких тепер носять вулиці міста.

Бібліотечним закладам міста вдалося налагодити тісні партнерські стосунки з місцевими ЗМІ **(газети «Вісті Роменщини», «Тандем-прес», «Новий погляд Роменщини», «Говоримо вголос»)**. У 2016 році на сторінках місцевої преси вийшло **58 публікацій про роботу бібліотек міста (список з анотаціями додається).** Цікаво зазначити, що в підзвітному році в періодиці з'явилося більше публікацій, авторами яких є користувачі бібліотек або журналісти. Це свідчить про те, що робота бібліотек викликає значний інтерес серед громади міста.

Важливе місце в інформуванні читачів належить бібліографічним посібникам, які окрім друкованого варіанту, в електронному вигляді доступні на сайті бібліотеки. У 2016 році методико-бібліографічним відділом було випущено таку **видавничу продукцію:**

- Пам'ятка-присвята «Творець акторського хисту» (до 130-річчя від дня народження С. Шкурата);
- Бібліографічний нарис «Творець невільничої поезії» (до 80-річчя від дня народження М. Осадчого);
- Пам'ятка-присвята «Леся Українка і Сумщина» (до 145-річчя від дня народження Л. Українки);
- Попереджувальна довідка «2016 – рік англійської мови в Україні»;
- Бібліографічний покажчик «Квітка Бабиного Яру» (до 95-річчя від дня народження Героя України Тетяни Маркус);
- Пам'ятка «Музикант з українським корінням. Боб Ділан – лауреат Нобелівської премії з літератури – 2016»;
- Буклет «За електронними послугами – до бібліотеки. Сучасно, зручно, вигідно, доступно».

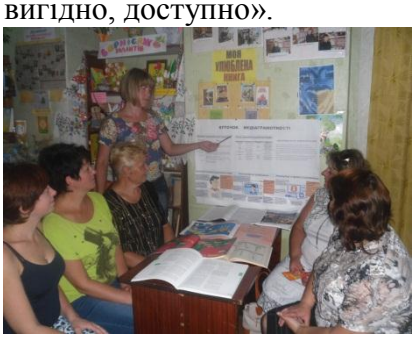

На офіційний сайт міста Ромни в розділ «Новини культури» систематично надається інформація про кращі заходи, які проводять бібліотеки міста. За звітний період надано **50 інформацій**.

Бібліотеки міської централізованої бібліотечної системи підтримали заходи, спрямовані на забезпечення достовірного та різнобічного інформування та підвищення медіа-грамотності мешканців області. Для чого в кожній бібліотеці оформлені медіа-куточки.

У. Персонал бібліотек

Всього по **штатному розпису в МЦБС 23 посади бібліотечних працівників**

- працює бібліотечних працівників – 21 особа
  із них :
  мають вищу освіту – 11
  в т. ч. фахову – 9
- базову вищу освіту - 10
  в т. ч. фахову – 9

Таблиця. Персонал

	По штату	**Фактично**	**Прац на обслуг.**	**Працюють на**				**Мають освіту**		
				Ставку	0,75 п.о.	0,5 п.о.	0,25 п.о.	Вищу	Вищу спец.	Серед.спец.
ЦБ, ЦДБ	16	15	10	15	-	-	-	8	8	6
Міські філії	4	3	3	3	-	-	-	1	1	2
Дитячі Б-ки	3	3	2	3	-	-	-	2	-	1
По ЦБС	**23**	**21**	**16**	**21**	**-**	**-**	**-**	**11**	**9**	**9**

	Стаж роботи					**Вік**			
	До 3 років	Від 3 до 10 років	Від 10 до 20 років	Більше 20 років	Більше 30р.	До 25 років	До 40 років	До 55 років	Старше 55р.
ЦБ, ЦДБ	1	1	3	6	5	-	2	10	3
Дитячі б-ки	1	-	1	-	1	-	2	-	1
Міські філ.	-	-	-	-	3	-	-	-	3
По МЦБС	**1**	**1**	**4**	**6**	**9**	**-**	**4**	**10**	**7**

Структурні підрозділи по обслуговуванню юнацтва

- кількість юнацьких відділів – 1
- кількість працівників, що обслуговують юнацтво – 2
- мають вищу освіту – 2
- в т.ч. спеціальну – 2
- базову вищу – 0

<u>Стаж бібліотечної роботи :</u>
- до 3-х років – 0
- до 10 років – 0
- від 10 до 20 років – 0
- 20 і більше років – 2

<u>Працюють на:</u>
- 0,25 ставки – 0
- 0,5 ставки – 0
- на ставку – 2

Кількість користувачів – 1502
Кількість книговидач – 30057 прим. док.
Кількість відвідувань – 10779

Вже стало традицією з нагоди Всеукраїнського дня бібліотек нагороджувати кращих бібліотечних працівників. За вагомий внесок у розвиток бібліотечної справи

Почесною грамотою управління культури і туризму Сумської державної адміністрації нагороджено колектив центральної міської бібліотеки для дітей за активну участь по залученню дітей до систематичного і активного читання.

Грамотою відділу культури виконавчого комітету міської ради відзначені : Кондратенко Тетяна Іванівна – провідний бібліотекар ЦМБ для дорослих, Петрова Людмила Іванівна – бібліотекар І категорії ЦМБ для дорослих, Палажченко Валентина Миколаївна – бібліотекар ІІ категорії філіалу №1 ЦМБ для дорослих за багаторічну добросовісну працю, ініціативність, творче ставлення до праці.

Забезпечення професійного розвитку персоналу бібліотек та підвищення кваліфікації

Одним із пріоритетів у методичній роботі є сприяння підвищенню кваліфікації бібліотекарів. Знання, отримані бібліотечними працівниками на методичних заходах, сприяють вдосконаленню роботи з користувачами і поліпшенню якості послуг, що надаються, впровадженню сучасних інформаційних технологій у бібліотечні процеси, підвищенню суспільного статусу бібліотек у громаді.

16 березня 2016 року провідний бібліограф центральної міської для дорослих прийняла участь **в онлайн-навчанні для бібліографів ЦБС та районних бібліотек «Інформаційне забезпечення потреб користувачів традиційними та інноваційними методами»** яке проводила Сумська ОУНБ.

В рамках програми “Медіаграмотність - у бібліотеки Сумщини», що реалізовується громадською організацією «Бюро аналізу політики» за фінансової підтримки Американської неурядової організації «Internews Network» в центральній міській бібліотеці для дорослих ім. Бориса Антоненка-Давидовича відбувся **тренінг з теми «Медіаграмотність»,** який провела тренер Олена Пікуліцька. Працівники міської централізованої бібліотечної системи отримали багато цікавої інформації та практичних навиків у розпізнанні різноманітних маніпулятивних технологій які використовуються у засобах масової інформації.

20 квітня 2016 року в центральній міській бібліотеці для дорослих відбувся **семінар «Бібліотека в сучасному форматі: професійні ідеї, сучасні проекти»**.

В ході семінару були розглянуті питання щодо створення комфортних умов та впровадження інноваційних форм роботи з користувачами. Перед бібліотекарями поставлені конкретні завдання подальшого розвитку бібліотек та залучення до книги та читання юнацтва.

Директор міської централізованої бібліотечної системи Ніна Рослова ознайомила працівників бібліотек із Стратегією розвитку бібліотечної справи в України до 2025 року «Якісні зміни бібліотек задля сталого розвитку України».

Бібліотекар відділу обслуговування центральної міської бібліотеки для дорослих – пройшла **навчання** для координаторів пунктів європейської інформації в бібліотеках **«Все про Європу: читай, слухай, дізнавайся в пунктах європейської інформації»** на базі Головного тренінгового центру УБА міста Київ. Де ознайомилась з українським та закордонним досвідом роботи центрів європейської інформації.

Працівники бібліотек міста, які обслуговують користувачів дітей прийняли участь в **обласному онлайн - навчанні «Бібліотека і дозвілля дітей»** організованого Сумською ОДБ . Фахівці з області висвітлювали питання

«Організація простору сучасної бібліотеки – один із чинників її привабливості для дітей», «Бібліотека як майданчик для спілкування», «Основні форми і методи організації вільного часу користувачів-дітей», «Збирай добро по намистині: організація дозвілля дітей, що постраждали від АТО».

На **засіданні круглого столу «Робота публічних бібліотек міста по інформуванню населення з питань європейської інтеграції»** , проведеного для працівників МЦБС мова йшла про те, як сформувати інформаційні ресурси, організувати обслуговування користувачів, визначити види послуг по інформуванню мешканців місцевих громад з питань європейської інтеграції.

Акцентувати увагу бібліотечних працівників на питаннях національно-патріотичного виховання молоді – мета засідання за **круглим столом «Внесок бібліотек в героїко-патріотичне виховання громадян».**

19-20 жовтня 2016 року директор МЦБС прийняла участь у **семінарі** директорів ЦБС та районних бібліотек на тему **«Бібліотеки області на допомогу реалізації Державної цільової програми національно - патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки»** на базі Сумської ОУНБ та Тростянецької районної бібліотеки.

25 жовтня 2016 року в центральній міській бібліотеці для дорослих проведено **тренінг** для фахівців міської централізованої бібліотечної системи **«Бібліотека як складова електронного діалогу громади і влади»**.

Основна мета тренінгу – розповсюдити інформацію про існуючі електронні послуги національного та регіонального рівнів та навчити бібліотекарів користуванню ними. Провідний методист Олена Дудка ознайомила бібліотекарів з поняттям та інструментами електронного урядування, базовими принципами впровадження в Україні.

Бібліотекар Людмила Кубатко надала кваліфіковану консультацію, як користуватися спеціалізованими ресурсами та отримувати різноманітні електронні послуги, ознайомила учасників з існуючими адміністративними й неадміністративними електронними послугами, розглянула наявність даних послуг на національному та регіональному рівнях. Окрім адміністративних, розглядалися такі електронні послуги, як можливість дистанційного навчання, здійснення платежів за допомогою Інтернет чи мобільного банкінгу, розрахунок субсидії чи майбутньої пенсії, пошук роботи чи розміщення вакансії на веб-сайтах із працевлаштування та інші.

Завдяки таким тренінгам бібліотекарі зможуть надавати кваліфіковані консультації користувачам своїх бібліотек та членам громади щодо ефективного спілкування з урядовими структурами, участі у прийнятті рішень місцевої влади та отримання необхідних послуг у новому форматі.

Завідуюча філіалом №1 центральної міської бібліотеки для дітей прийняла участь у **семінарі-практикумі «Дитяча бібліотека – орієнтир в інформаційному полі сучасного користувача»** на базі Сумської обласної бібліотеки для дітей.

02 листопада 2016 року відбувся **семінар** бібліотечних працівників міської централізованої бібліотечної системи **«Планування роботи бібліотек на 2017 рік: інформуємо, радимо, пропонуємо»** на якому провідними спеціалістами надані консультації з основних питань планування роботи бібліотек на 2017 рік враховуючи потреби та інтереси своєї громади.

Центральна міська бібліотека для дорослих прийняла участь у **соціологічному дослідженні «Незадоволений читацький попит на вітчизняну книжкову продукцію у публічних бібліотеках України»** . Анкети та аналітичний матеріал по узагальненню дослідження надіслано до науково-методичного відділу Сумської ОУНБ.

Регулярно здійснюються виїзди, з метою надання консультативної та методичної допомоги з різних питань бібліотечної діяльності та виявлення і поширення серед бібліотек-філій новацій. Провідними спеціалістами бібліотеки здійснено 10 виїздів, під час яких вони намагалися допомогти бібліотекарям перетворити роботу по обслуговуванню населення на різноманітну, творчу, допомогти індивідуальними порадами, оперативною інформацією, в т. ч. про інновації.

На розгляд Ради при директорові винесені такі питання :

- про результати діяльності за 2015 рік та визначення ключових позицій розвитку МЦБС на 2016 рік;
- Інтернет – центри в бібліотеках: нові ідеї, нова якість обслуговування;
- інноваційна творчість бібліотекарів в контексті соціокультурної діяльності;
- інтерактивні форми роботи з користувачами-дітьми;

Не залишається поза увагою і консультаційна допомога, яка надається з різних аспектів бібліотечної роботи. Найчастіше консультувались з таких питань : «Послуги е-урядування в бібліотеках», «Зміст та форми роботи з питань національно-патріотичного виховання», «Реклама бібліотечних послуг» та інше. Надається методична допомога в складанні річних планів роботи та статистичній звітності.

СОЦІОКУЛЬТУРНА ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕК

Публічні заходи

Національно - патріотичне виховання в бібліотеках

Виховання у молодих поколінь почуття любові до Батьківщини, відданості справі зміцнення державності, активної громадянської позиції нині визначені пріоритетами загальнодержавного рівня.

Бібліотеки різнобічно висвітлюють актуальні події за допомогою різноманітних форм бібліотечної роботи, що сприяє прищепленню почуття патріотизму, причетності до історичної долі України.

В лютневі дні ми з болем і тривогою в серці згадуємо події двохрічної давнини: Революцію Гідності, силовий розгін Майдану, розстріл «Небесної Сотні». В читальному залі центральної міської бібліотеки для дорослих зібралися учасники Майдану наші земляки, учні 8-Б класу ЗОШ №4, учні 9-Б класу ЗОШ №11, вчителі, працівники бібліотеки. Присутні **переглянули кадри з документальної стрічки «Зима у вогні»** режисера Євгена Афінеєвського, який на міжнародному кінофестивалі у Торонто отримав Приз глядацької аудиторії за найкращий документальний фільм та номінований на премію «Оскар», як найкращий документальний повнометражний фільм.

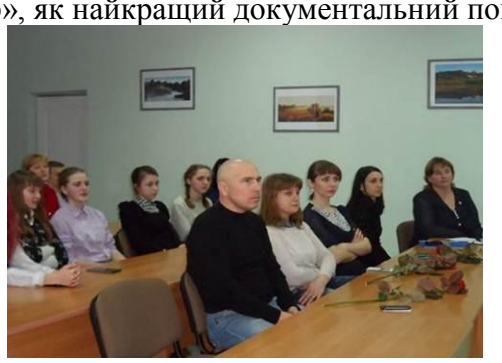

Спогадами про участь у Революції Гідності поділилися депутат міської ради, волонтер Оксана Камєнєва та депутат обласної ради Вікторія Мурич. Учасник Майдану, свідок подій, які відбувалися в серці нашої Батьківщини – місті Києві у лютому 2014року волонтер Ігор Коломієць, прокоментував власноруч відзняті документальні кадри «Майдан зсередини очима роменця. В пам’ять Небесній Сотні».

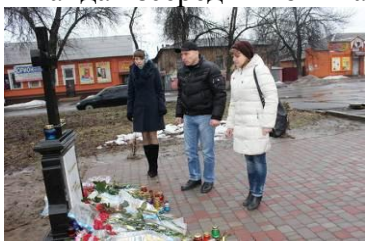

Учасники заходу хвилиною мовчання вшанували пам’ять про героїв, які віддали життя в боротьбі за незалежність України

та поклали квіти до меморіального знаку Героям-борцям за Незалежність України.

До річниці завершення битви за Дебальцеве Міністерство оборони України спільно з Адміністрацією Президента підготували документальну стрічку "Дебальцеве" – третій фільм із циклу про основні події російсько-української війни, після "Аеропорту" і "Рейду".

На **перегляд та обговорення документального фільму «Дебальцеве» до центральної міської бібліотеки для дорослих** завітали учасники АТО, серед яких Олег Романчук, Юрій Браташ, Євген Бойко, Роман Штучний, Євген Гаркуша, Андрій Строй, Сергій Дирявський, волонтери Олена Юракова, Оксана Камєнєва, Ігор Коломієць, протоієрей Всіхсвятської церкви Дімітрій, вчителі та учні старших класів ЗОШ №3 та №11, працівники Роменського краєзнавчого музею, бібліотекарі.

«За декілька днів до відступу з позицій на Дебальцевському плацдармі до нас не могли приїхати ні армійські машини забезпечення, ні волонтери. Так був котел чи ні?», - ставить риторичне питання безпосередній учасник виходу з Дебальцевого Андрій Строй – водій-механік БМП, пригадуючи події річної давнини, коли довелося відходити під ворожими обстрілами. Про свої поїздки під обстрілами пригадав і волонтер Ігор Коломієць, який разом з друзями-волонтерами не змогли доїхати 5 км до бійців, адже дорога постійно прострілювалася.

Волонтери Олена Юракова та протоієрей Всіхсвятської церкви отець Дімітрій, звертаючись до молоді, попросили завжди пам'ятати і шанувати наших Героїв, завдяки яким ми живемо в мирному місті. Разом з волонтерами молодь переглянула відео-ролик з фотографіями наших земляків-воїнів АТО. Учасники заходу хвилиною мовчання вшанували пам'ять загиблих на Дебальцевському плацдармі.

Одним з найважливіших днів в історії українського народу по праву можна вважати 22 січня – День соборності України. Саме цій знаменній події і було приурочене **літературне свято «Соборна, незалежна, вічна»**, яке відбулося в читальному залі центральної міської бібліотеки для дорослих ім. Бориса Антоненка-Давидовича. На свято зібралися відвідувачі відділення соціально-побутової адаптації територіального центру обслуговування, читачі бібліотеки, місцеві поети, краєзнавці, члени літературного об'єднання «Обрії» на чолі з керівником Людмилою Грицай.

Перлиною свята стало вишите панно «Нескорена нація», виготовлене народною майстринею, викладачем університету Третього віку, керівником гуртка «Чарівна мить» при відділенні соціально-побутової адаптації міського територіального центру обслуговування Софією Стрельченко.

Відчуття болю і тривоги за долю України, невичерпна любов до неї, її велич і краса знайшли своє відображення у віршованих рядках присутніх на цім заході місцевих поетів Любові Шемчук, Людмили Кранги, Валентини Бородько, Наталії Петренко, Віктора Клейніха, Людмили Грицай, Лариси Вовненко та інших.

Напередодні Дня Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні в читальному залі центральної міської бібліотеки для дорослих ім. Бориса Антоненка - Давидовича відбувся **вечір пам'яті «Цей день Ви наближали як могли».** В теплому колі представників старшого покоління, дітей війни та учнів 9-го класу ЗОШ №6 відбулася розмова про вагомий внесок України у перемогу над нацизмом та союзниками Німеччини, трагічну долю українського народу під час окупації. Анатолій Іванович Ласкавий поділився спогадами про воєнне та повоєнне дитинство, невимовний біль родини, що дізналась про загибель батька та сина на війні. Учасники вокального ансамблю «Співучі голоси» відділення соціально-побутової адаптації територіального центру представили змістовний концерт, що схвилював всіх присутніх щирістю, емоційним виконанням відомих пісень.

На Тематичний вечір «У вічність ідуть ветерани війни» до філіалу №1 ЦМБ для дорослих завітали міський голова Сергій Салатун, секретар міської ради Валерій Мицик та спеціаліст відділу внутрішньої політики Ольга Бондаренко, щоб привітати учасників та дітей війни. Депутат міської ради Данилко Віра Михайлівна виконала пісні та вірші воєнної тематики. Гопко Лідія Олексіївна та Ворожбит Ніна Василівна розповіли про роки окупації Роменщини, а Божко Ніла Данилівна про те, як вони допомагали радянським військовополоненим у таборі, що знаходився в районі школи № 10. По закінченню заходу всі учасники скуштували солдатської каші, поклали квіти до пам'ятника Воїну-визволителю та зробили колективне фото на пам'ять.

Користувачі ЦМБ для дітей поринули в героїчне минуле періоду Другої світової війни, переглянули відео презентацію «Земний уклін, тобі, солдате», ознайомилися з літературою для дітей про війну прийнявши участь в **історичному екскурсі «Пройшла війна стежками долі».**

З метою формування в учнів 10-го класу ЗОШ №7 почуття патріотизму, любові до свого народу, його історії та героїчного минулого працівниками бібліотеки сімейного читання проведено **вечір-вшанування «Не вмре героїв вічна слава із болем змішана гірким».** Увага дітей була спрямована на літературу патріотичної тематики яка різнобічно висвітлює події Другої світової війни.

Є дати, які укріплюють нації, виражають дух народу, символізують його славне минуле, сьогодення й майбутнє. До їх числа, безсумнівно, відноситься і День Незалежності України, що відзначається щорічно 24 серпня.

З нагоди 25-ї річниці Незалежності України в читальній залі центральної міської бібліотеки для дорослих ім. Бориса Антоненка-Давидовича зібралися поети, шанувальники поетичного слова, які живуть болями власної держави та її народу на **свято державності: «Допоки світить праведна зоря – шануймо рідну Україну!»**

За нашу Незалежність, самостійність боролися цілі покоління українських патріотів. Про це нагадав науковий співробітник державного заповідника «Посулля» Вадим Єсін**.** Учасники заходу переглянули коротке відео про шлях України до своєї Незалежності у 1991 році.

З любові до отчої землі починається все: людяність, чесність, гідність і повага до власної батьківщини, а відтак – відповідальність за долю України. І це відчувається в поезії Тетяни Лісненко, Любові Шемчук, Андрія Кубаха, Людмили Грицай, Людмили

Кранги, Наталії Петренко, чиї вірші звучали у власному виконанні на заході. Магічну силу пісні продемонстрували молода виконавиця пісень Юлія Бердник та хористи ансамблю «Співочі голоси» відділення денного перебування Територіального центру.

На вшанування багатовікової історії українського державотворення, державної символіки незалежної України та з метою виховання поваги громадян до державних символів України у бібліотеках міста проведено ряд заходів : урок державності «Вишита сорочка, рушник і калина – з цього починається ненька Україна» у бібліотеці сімейного читання, історико- правовий урок « В кожнім серці зернини – ми єдина родина, і одна Україна на великій землі» у філіалі №1 ЦМБ для дітей, віртуальний портрет «Націю творять особистості» розміщено на сторінці у Фейсбук присвячений він видатним історичним особистостям та сучасним діячам українського державотворення, які в різні часи відстоювали суверенітет та територіальну цілісність держави

Юні патріоти, користувачі ЦМБ для дітей, висловили свою любов до нашої Батьківщини палким, пристрасним, щирим поетичним словом. Вони читали вірші відомих українських поетів, які оспівували красу і незламність нашої держави, мандрували сторінками історії свого народу прийнявши участь у поетичній мандрівці «Любіть Україну як сонце».

25-й річниці незалежності України присвячений обласний тур конкурсу дитячої творчості «Мрії про Україну: дитячий погляд», що проходив в дитячих бібліотеках Сумської області. У Конкурсі взяло участь 152 учасника області . Роменською центральною міською бібліотекою для дітей було представлено 5 робіт талановитих користувачів Красноноса Максима, Диндарь Анни , Божко Марини, Жуманової Марії, Майбороди Каріни в номінаціях: «Поетичні твори» , «Прозові твори»,«Малюнки» . Ці роботи були надіслані до Сумської обласної бібліотеки для дітей . Обласне журі визначило переможців обласного туру Конкурсу, серед них і роботи юних роменчан: 2 місце «Країна Зорепад» Диндарь Анна, 11 років - номінація «Прозові твори; 3 місце «Я вірю в майбутнє твоє, Україно!» Краснонос Максим, 10 років – номінація «Малюнки» .

З нагоди дня захисника України в центральній міській бібліотеці для дорослих відбулася **відверта розмова «За честь, за долю, за українську волю: роменці учасники АТО».** Учасниками заходу стали учні 9 класу Роменського відділення КЗ СОР "Сумська обласна гімназія-інтернат для талановитих та творчо обдарованих дітей», керівник громадської організації «Патріоти Роменщини» Олена Юракова, волонтери Оксана Каменєва, Ігор Коломієць, Костянтин Куниця та учасники АТО Дмитро Косенко, Роман Штучний, Євген Гаркуша.

Учні почули від хлопців, що воювали на Сході щиру розповідь про їх побут на війні, про зустрічі з місцевими мешканцями, бойові сутички з противником, розмови з полоненими російськими військовими, про те, як вони бачать ситуацію на передовій та закінчення цієї війни.

Учасники зустрічі вшанували хвилиною мовчання пам’ять загиблих воїнів на Донбасі, та переглянули відео-презентацію «Повертайся живим», підготовлену працівниками бібліотеки, в якій відображена місія українського воїна, як оборонця держави та світлини з біографіями загиблих роменців – учасників АТО. Основним лейтмотивом зустрічі стали слова Василя Симоненко «Живе лиш той, хто не живе для себе, хто для других виборює життя».

Щорічно 5 грудня світ відзначає Міжнародний день волонтера. В цей день у центральній міській бібліотеці для дорослих відбувся **актуальний діалог «Волонтерський рух: наша сила в єдності».** На зустріч з відомими в нашому місті волонтерами, які виявляють потреби вояків, збирають допомогу, закуповують все необхідне і відвозять на фронт, було запрошено учнів 9-10-х класів ЗОШ №11. Із самого початку антитерористичної операції роменські активісти підтримують наших бійців, попри всі ризики та небезпеки, стабільно постачають гуманітарну допомогу навіть у найгарячіші точки, на передову. Своїми спогадами про поїздки в зону АТО поділилися волонтери-лікарі подружжя Оксана та Олександр Камєнєви, голова громадської організації «Патріоти Роменщини» Олена Юракова, отець Димітрій. Подарував музичне вітання та пригадав свою поїздку з волонтерами в госпіталь поблизу передової, щоб підняти дух та віру в життя пораненим бійцям, воїн-афганець, автор та виконавець власних пісень Ігор Василенко.

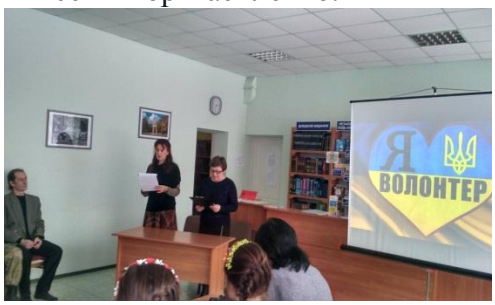

Символічні нагороди, жовто-блакитні стрічки з’єднані тризубом, отримали волонтери від свого побратима по волонтерській діяльності отця Димітрія за свій внесок і жертовність в благородній, богоугодній справі, готовність підтримати ближнього від щирого серця.

Учні ЗОШ №11, учасники ансамблю «Співограй» та юний виконавець пісень Ілля Романов привітали гостей з днем волонтера та Днем Збройних Сил України.

До дня Гідності та Свободи у філалі №1 ЦМБ для дорослих проведено **патріотичний урок "Воїни Сумщини в зоні АТО"**. На захід були запрошені учасники АТО

:Ярошенко Олександр, Жалко Максим, Грудницький Віталій, Гончаренко Олександр, Говоруха Юрій, які розповіли присутнім про героїзм наших хлопців, що зі зброєю в руках захищають східний кордон Укрїни, про волонтерів, на плечах яких тримається наша армія.

Слова подяки воїнам звучали із вуст депутату Сумської обласної ради Вікторії Мурич, депутатів міської ради Віри Данилко та Редько Володимира.

Інновації в бібліотеках

Навесні цього року в центральній міській бібліотеці для дорослих імені Бориса Антоненка-Давидовича відкрився **Пункт європейської інформації**, для різностороннього інформування мешканців місцевої громади з європейською тематикою, що стосується економічного, культурно-освітнього, громадського життя європейської спільноти.

До послуг відвідувачів – **інформаційна зона «Європейський меридіан»** – це місце, де користувач може отримати необхідну інформацію про ЄС, переглянути друковані матеріали, періодику, отримати консультацію бібліотекаря.

Також бібліотека отримала інформаційну панель, для представлення цікавої, різноманітної інформації про Європейський Союз, його культуру, традицію, різноманітні культурно-освітні проекти, тощо.

Бібліотеки міської централізованої системи беруть активну участь у популяризації європейських цінностей. З метою належного відзначення Дня Європи, ознайомлення якомога ширшого кола громадськості з європейськими цінностями та традиціями в бібліотеках міста проведено ряд заходів. **Тиждень європейського кіно «Кращі зразки європейської классики»** знайомив користувачів центральної міської бібліотеки для дорослих імені Бориса Антоненка – Давидовича з кращими стрічками кінокласики країн Європи.

Учні 9-го классу ЗОШ №3 взяли активну участь у **флеш мобі «Українське обличчя Європи»** організованого працівниками ценральної міської бібліотеки для дорослих. Діти розповсюджували рекламні листівки , запрошуючи мешканців міста до бібліотеки де діє Пункт європейської інформації.

В центральній міській бібліотеці для дітей проведена **Інтернет-подорож «Сучасне обличчя Європи».** Користувачів бібліотеки ознайомили з історією створення Європейського Союзу, розглянули

шляхи співробітництва між Україною та ЄС, провели віртуальну подорож по Великобританії та Франції. Переглянули презентацію «Панорама Європейська літератури».

Інформаційно-пізнавальний відео-тур «Шлях до Європи» для учнів старших класів ЗОШ №2 проведено в центральній міській бібліотеці для дорослих за участю громадської діячки, депутата Сумської обласної ради Вікторії Мурич. Її спогади про своє перебування в європейських країнах, знайомство з життям громадян та роботою державних установ викликали особливу цікавість у молоді. Під час заходу вони дізналися про структуру Європейського Союзу, здійснили захоплюючу віртуальну мандрівку найбільшими країнами ЄС. «Відвідини» кожної країни супроводжувалися музичними шедеврами за якими впізнають ці країни в усьому світі. Наприкінці заходу учні випробували власну ерудицію, відповівши на питання вікторини: «Що ти знаєш про Європу?».

Під час проведення **євро-хвилини «Європейська мозаїка»** користувачі знайомилися з друкованою продукцією представленою в ПЄЇ, та подорожували інформаційними ресурсами європейських інституцій. Користуватись матеріалами пункту можуть всі бажаючі, а бібліотекар-консультант допоможе у пошуку потрібної інформації. Інформація про діяльність Пункту європейської інформації у бібліотеці висвітлюється на сайті бібліотеки http://romny-bibl.edukit.sumy.ua/ та в соціальній мережі Фейсбук на бібліотечній сторінці.

Європа це чудові місця, які треба побачити, вирушити в подорож по Європі легко! Уявну мандрівку Австрією, її багатою культурою та традиціями здійснили користувачі бібліотеки завітавши до Інтернет - центру центральної міської бібліотеки для дорослих де діє Пункт європейської інформації. **Європейський круїз «Знайомтесь: Австрія»** переконав, що, Австрія надзвичайно красива альпійська країна, завдяки чудовій природі й визначним місцям приваблює туристів з усього світу.

В читальному залі центральної міської бібліотеки для дорослих зібралися шанувальники сучасної української літератури, аби прийняти участь у **skype** - спілкуванні з надзвичайно цікавою, вишукано елегантною, сильною жінкою з особливою харизмою та нелегкою долею - **Наталією Гурницькою, авторкою роману "Мелодія кави у тональності кардамону".**

З екрану до присутніх щиро посміхалася привітна жінка, вона розповіла про себе, про те, як писала і видала свою першу книжку "Мелодія кави у тональності кардамону", поділилася планами на майбутнє, повідала, що найближчим часом з'явиться друга, а потім і третя книга "Мелодія кави...". Пані Наталя з задоволенням відповідала на запитання читачів. На згадку про зустріч для Наталі та всіх присутніх у залі прозвучала пісня "Львів пахне кавою" у виконанні Надії Демченкової під акомпанемент Олександра Надточія.

Зустріч з відомим письменником у бібліотеці – завжди подія неординарна, а особливо якщо він – яскрава особистість. В читальному залі центральної міської бібліотеки для дорослих ім. Бориса Антоненка-Давидовича відбулася **творча зустріч з український письменником, журналістом, політичним діячем, «батьком українського бестселера» Василем Шклярем.**

На зустріч із автором завітали: секретар міської ради Валерій Мицик, начальник відділу культури виконавчого комітету міської ради Тетяна Баляба, депутати обласної та міської ради, громадські активісти, волонтери, історики, краєзнавці, письменники, вчителі та учні шкіл, користувачі бібліотеки.

Василь Шкляр презентував свою книгу «Чорне сонце». В романі автор описує справжніх українських людей, які постали з Майдану, з Революції гідності. Василь Миколайович пише про сучасних воїнів АТО, які тримають у своїх дужих руках молоде українське сонце, глибоко відчувають коріння рідної землі, тісний зв'язок зі своїми прабатьками, і тому чорне сонце ніколи не спалить їх душі. В героях творів читачі легко упізнають тих, хто живе поруч із нами, хто бореться і перемагає, навіть ціною власного життя. Тому, що його книги про наш дух… Також він говорив про вже визнані романи – «Залишенець. Чорний ворон", "Маруся", «Ключ», «Тінь сови», цитував напам'ять уривок із "Чорного ворона".

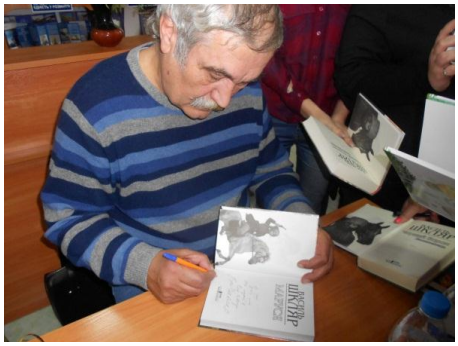

Всі бажаючі мали змогу задати питання, придбати і підписати свою книгу, сфотографуватися на згадку з автором. Зустріч відбулася за підтримки депутата обласної ради Вікторії Мурич.

Презентація нової книги Євгена Положія «5 секунд 5 днів» відбулася у центральній міській бібліотеці для дорослих. Символізм назви пан Євген пояснює так: «5 секунд – це час, який потрібно головному герою, для того щоб вижити. Полічити до п’яти від моменту поранення, саме так його навчив санітар. 5 днів потрібно іншому герою для того, щоб вийти з оточення самому та витягти поранених товаришів. 5 років – це час, який потрібен народному депутату – антигерою, для того, щоб пограбувати всіх своїх земляків».

На зустріч з письменником завітали: секретар міської ради Валерій Мицик, депутати обласної і міської рад, воїни АТО, волонтери, вчителі та учні шкіл, бібліотекарі, письменники.

Євген Положій розповідав, чому повернувся до теми війни, ділився думками і планами. Атмосфера на презентації видалась теплою та затишною, усі з відкритими серцями слухали автора. Він зізнався, що найближчі 2 роки не писатиме романи, а якщо усе буде добре, то буде займатися сценарієм фільму за новелою «Життя та смерть Сергія Кабана». «Це буде історія про війну – кіно, яке донесе до сердець нашу правду», - анонсував автор. Зустріч відбулася за підтримки громадської організації «Патріоти Роменщини».

Справжнє свято чекало на шанувальників сучасної української літератури , адже в наше місто завітав сучасний український письменник, журналіст, кіносценарист, багаторазовий володар премій літературного конкурсу «Коронація слова» – **Андрій КОКОТЮХА.** Приїхав пан Андрій разом з друзями: виконавчим директором конкурсу "Коронація слова" Оленою Гринцевич та продюсером фільму "Червоний", "Гніздо горлиці" Андрієм Суярко.

Письменника називають батьком "готичного детектива" та пан Андрій відомий своїми історичними творами "Червоний", "Чорний ліс", "Багряний рейд". За словами письменника, історичні романи сьогодні є в тренді не лише в Україні, але й за її межами. Як зізнався письменник, аби український кінематограф був на підйомі на початку незалежності став би він кіносценаристом, а не письменником. Отож невипадково пан Андрій був переможцем конкурсу "Коронація слова" не лише як письменник, а як і кіносценарист.

Продюсер фільму "Червоний" Андрій Суярко презентував трейлер фільму, який глядач побачить наступного року та поділився враженнями від процесу виробництва кінокартини.

Любителі книги та поціновувачі сучасної української літератури, зокрема творчості Андрія Кокотюхи, отримали справжню насолоду від спілкування з письменником, дізналися про творчі плани як літературні та кіномистецькі. А після зустрічі мали можливість ще й придбати книги з автографом автора.

На довгоочікувану зустріч із відомими **майстрами слова з Волині, Надією Гуменюк і Володимиром Лисом,** у читальному залі центральної міської бібліотеки для дорослих ім. Бориса Антоненка-Давидовича зібралися поціновувачі сучасної української літератури.

Надія Гуменюк, українська поетеса і прозаїк, заслужений журналіст України, автор понад тридцяти книжок, лауреат премій імені Лесі Українки, Олександра Олеся, розповіла про те, де і як брала героїв своїх прозових творів. «Майже у кожному селі є бабуся, яка може розповісти цікаві не тільки побутові, а й історичні факти. Саме з таких джерел взяті події, покладені в основу роману «Вересові меди», який нагороджений першою премією на Міжнародному літературному конкурсі романів, кіносценаріїв, п’єс та творів для дітей «Коронація слова».

Надія Павлівна прочитала свої вірші, а також охарактеризувала повісті для дітей.

Володимир Лис, прозаїк, драматург, журналіст, член Національної спілки письменників України та Асоціації українських письменників, розповів про свої відомі романи «Століття Якова», «Графиня», «Соло для Соломії», «Країна гіркої ніжності». Письменник говорив про свій новий роман «Діва Млинища», ділився планами на майбутнє, відповідав на запитання присутніх, яких цікавили особливості побудови творів та історії написання романів, особливості екранізації роману «Століття Якова» . Всі охочі мали змогу придбати книги з автографами і сфотографуватися з письменниками на автограф-сесії.

Кожного року 21 лютого увесь світ відзначає Міжнародний день рідної мови**.** Напередодні свята працівники юнацького відділу центральної міської бібліотеки для дорослих ім. Бориса Антоненка-Давидовича разом із учнями СЗОШ №2 провели **мовний флешмоб «Будь українцем! Думай, розмовляй, пиши українською!».** Діти пройшли центральними вулицями міста, тримаючи кульки із написаними закликами любити, шанувати, розмовляти українською мовою.

Останній день літа роменці присвятили книгам – 31 серпня у місті відбувся справжній **читанковий флешмоб.** Патріотично налаштована молодь, більшість якої була одягнена у вишиванки, протягом години читала книжки українських письменників. До акції долучилась і центральна міська бібліотека для дорослих, якою була організована виставка книг українських письменників. «Уже третій рік поспіль , напередодні 1 вересня , ми проводимо акцію «Читанковий флешмоб» серед молоді Роменщини. Я вважаю, що подібні зібрання позитивно впливають на формування свідомості молоді. Головна мета флешмобу - прищепити любов підростаючому поколінню до книг» - зазначила депутат обласної ради Вікторія Мурич.

У День української писемності і мови бібліотекарі, користувачі центральної міської бібліотеки для дорослих, депутат Сумської обласної ради Вікторія Мурич долучилися до написання **Всеукраїнського диктанту національної єдності «Україна на зламі тисячоліть»**

У Рік англійської мови в Україні бібліотеки провели ряд заходів, метою яких є підвищення рівня володіння англійською мовою.

Для користувачів ЦМБ для дорослих оформлена **виставка-порада «English нам потрібно вчить, щоб за кордоном для себе світ відкрить»?** на якій були представлені посібники та підручники по вивченню мови та художня література англійською мовою.

Центральною міською бібліотекою для дорослих видано **попереджувальну довідку «Рік англійської мови в Україні»** яка має на меті донести до користувачів бібліотек та бібліотекарів важливість проведення цього року, ознайомити з заходами, громадськими ініціативами та національними програмами щодо втілення завдань, зазначених в Указі Президента.

А також **вебліогафічний покажчик «Вивчаємо англійську за допомогою мережі».** Який відкриває великі можливості використання електронних ресурсів з вивчення та викладання англійської мови, колекції посилань на якісні електронні ресурси з вивчення та викладання англійської мови .

У Пункті європейської інформації, оформленому в Інтерент-центрі центральної міської бібліотеки для дорослих, література, що розповідає про країни Європейського союзу, в більшості представлена на англійській мові.

Філіал №1 ЦМБ для дорослих сприяє вивченню англійської мови надаючи користувачам можливість користування комп'ютерною технікою та використання електронних ресурсів з вивчення мови. Скористалося цією послугою 3 користувача. Молодші школярі використовують Googl – перекладач при підготовці домашніх завдань.

З молодшими користувачами філіалу №1 ЦМБ для дітей **проведено puzzle - english «Вітамінка для початківців»**, на якому бібліотекарі за допомогою онлайн-ігор, різноманітних цікавих афоризмів, загадок та скоромовок навчилися розуміти англійську мову на слух, дивились відео, вчили нові слова та виконували граматичні завдання.

Під час літніх канікул, маленькі відвідувачі пришкільних майданчиків, завітавши до центральної дитячої бібліотеки, читали англомовні книжечки, вчили нові слова.

Пріоритетним напрямком роботи філіалу №1 ЦМБ для дорослих є інформаційна підтримка громадян мікрорайону Процівка. З 2016 року в бібліотеці **запровадили прийом громадян депутатами Роменської міської ради.** Раз на місяць Редько Валентин Петрович та Данилко Віра Михайлівна , які опікуються проблемами даного мікрорайону, в приміщенні бібліотеки приймають громадян та надають їм консультаційну допомогу у вирішенні їх проблем: освітлення вулиць, ремонт доріг,придбання дров та інше.

Для громади мікрорайону був організований **відкритий мікрофон «Позиція громади»** на якому відбулася чергова зустріч з представниками соціальних служб міста Ярославом Панченком – начальником управління праці та соціального захисту населення, Біленко Аллою Григорівною – начальником управління пенсійного фонду в місті Ромни, Шкромидою Оленою – директором територіального центру соціального обслуговування, представниками депутатського корпусу. На ній обговорювалися питання надання субсидій

населенню, пенсійного забезпечення, послуг, які надає громадянам територіальний центр, та інші питання, які турбують мешканців мікрорайону. Начальник відділу прийому громадян з призначення соціальних допомог та компенсації Стукалова Катерина Василівна розповіла про зміни в пільгах та провела практичні заняття із заповнення заяви про призначення житлової субсидії.

Зустрічі з майстрами декоративно-прикладного мистецтва

Вже стало доброю традицією в центральній міській бібліотеці для дорослих ім. Бориса Антоненка-Давидовича проводити зустрічі з цікавими людьми, представниками різних галузей мистецтва: письменниками, поетами, художниками, майстрами декоративно-прикладного мистецтва. Цього разу захід був приурочений петриківському розпису, який у 2013 році внесено до Репрезентативного списку нематеріальної культурної спадщини людства ЮНЕСКО. Цей вид декоративного мистецтва не характерний для Сумщини, але у нас в Роменському районні є **майстриня петриківського розпису Валентина Носенко.**

Художниця поділилася секретами своєї творчості, розповіла і показала як малювати петриківський розпис, як правильно змішувати і накладати фарби, які пензлики використовувати, як зробити в домашніх умовах зі звичайної палички та пучечка котячої шерсті отой самий «котячий» пензлик, яким Петриківці створюють свої шедеври.

Присутні мали змогу помилуватися чудовими витворами, які розміщувалися на виставці робіт майстрині.

Художниця говорить: «Я завжди шанувала творчість давніх петриківських майстринь, які творили чудернацькі квіти на печах та стінах своїх хат століття тому, добре знаю історію розпису, так як минулого року відвідала батьківщину петриківського розпису – село Петриківку що на Дніпропетровщині, побувала в центрі народного мистецтва «Петриківка», відвідувала місцевих майстрів, брала у них майстер-класи».

Протягом всієї зустрічі, завдяки скап-зв’язку, слухала розповіді майстрині та милувалася її виробами наша землячка, нині мешканка столиці, мистецтвознавець, заслужений працівник культури України, член національної спілки журналістів та член національної спілки художників України Валентина Єфремова. Висловивши захоплення від побаченого, Валентина Олексіївна запросила майстриню до Києва на щорічний Всеукраїнський огляд-конкурс за програмою Українського фонду культури «Нові імена України».

Вишивка бісером — одна з вершин справжньої майстерності в рукоділлі. Вишукані, шляхетні роботи, створені в цій техніці, прирівнюються до справжніх творів прикладного мистецтва. Про те, як вибрати бісер, як працювати з ним, які секрети при цьому потрібно застосовувати, добре відомі майстру декоративно-прикладного мистецтва Олександру Рибалці**. Творча зустріч** з яким під назвою **«Вишивка бісером: краса своїми руками»** відбулася в центральній міській бібліотеці для дорослих.

У творчому доробку майстра багато робіт: ікони, картини, вишиті бісером сорочки для дружини, сестри, для себе пронизані українським народним колоритом. Крім того, він добре в'яже спицями светри, шапки, шарфи, шкарпетки.

«Займаючись таким видом рукоділля, можна приємно провести час і створити оригінальні вироби для себе або своїх близьких, - так вважає Олександр.

Спілкуючись з майстром, переглядаючи виставку його робіт, кожен з присутніх отримав масу задоволення, доторкнувся до прекрасного, отримав для себе щось корисне.

«Хай звучить веселий сміх, щоб гарний настрій був у всіх» ,саме під такою назвою відбулося **свято гумору** у центральній міській бібліотеці для дорослих ім. Бориса Антоненка-Давидовича за участю місцевих письменників, відвідувачів відділення соціально-побутової адаптації територіального центру, користувачів бібліотеки. Розпочалося свято презентацією виставки виробів декоративно-прикладного мистецтва майстрині Олександри Кострової, яка проживає в селі Перехрестівка Роменського району. На ній були представлені роботи майстрині в техніці декупажу, квілінгу, орігамі, бісероплетіння, вишивки хрестиком, бісером та стрічками, в'язання гачком та інше.

Про особливості виготовлення своїх виробів майстриня щиро ділилася з присутніми на заході. Пані Олександра всебічно обдарована особистість. Вона ще має талант до віршування, який продемонструвала на заході, декламуючи власні гуморески та лірику.

Літературно - мистецьке життя Роменщини

Безмежне поетичне поле Роменщини. Невичерпна наснага тих, хто сіє художнє слово. Наше щастя, що ми маємо ціле гроно унікальних літераторів, котрі своїм словом піднеслися над співучим Роменським краєм.

На **презентацію збірки літературного об'єднання «Обрії»**, що побачила світ у видавництві «Миргород» в центральній міській бібліотеці для дорослих зібралися небайдужі до літературного, поетичного слова люди: місцеві поети, учні ЗОШ №1, представники культурної інтелігенції . У збірку ввійшли поетичні та прозові твори 15 авторів.

З привітальним словом до присутніх звернулася начальник відділу культури виконавчого комітету міської ради Тетяна Баляба, яка вручила авторам збірки подяки від міського відділу культури. Творчий привіт від поетів Буринщини

всім присутнім на святі передав поет, член спілки письменників України Віктор Осадчий. Директор МЦБС Ніна Рослова у своєму виступі наголосила, що завдяки літературному об'єднанню «Обрії» центральна бібліотека стала справжнім осередком літературного життя міста.

Нещодавно світ поезії поповнився **новою збіркою «Барви моєї осені»** місцевої поетеси Любові Шемчук, презентація якої відбулася в центральній міській бібліотеці для дорослих ім. Бориса Антоненка-Давидовича. Це вже друга збірка віршів в доробку автора. У 2012 році побачила світ перша збірка віршів «Волошкові літа». Любов Григорівна є членом Роменського міськрайонного літературного об'єднання «ДИВОСЛОВО», а також почесним членом маріупольських літературних об'єднань «Рассвєт» та «Світанок». Друкувалася у двох поетичних збірках віршів, які вийшли у місті Маріуполі у березні-квітні цього року. Деякі вірші поетеси, завдяки місцевому композитору Володимиру Момоту, стали піснями.

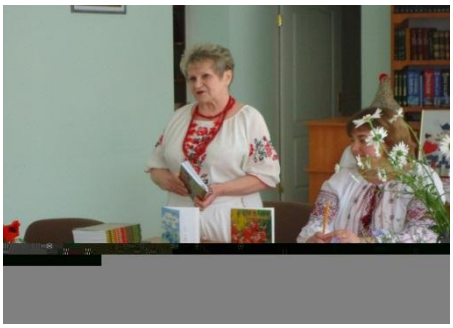

Привітати поетесу прийшли її друзі, однокласники, колеги по перу, шанувальники поетичного слова. Серед них ті, хто допомагав у створенні книжки Надія Карпенко та Світлана Шурхало, шкільні друзі: вчитель Глинської школи Валентина Кравченко, Григорій та Софія Стрельченки, поетеса Тамара Марченко, колеги-поети Віктор Клейніх та Ніна Коряченко, майстрині декоративно-прикладного мистецтва Віра Спичак та Людмила Зайцева. Директор МЦБС Ніна Рослова подякувала поетесі за те, що у своїх віршах вона несе любов до України, до природи, до людини, побажала щоб ніколи не міліла та криниця, з якої вона черпає сили для душі і творчості.

На **літературну зустріч «Від кобзарства до сучасної літератури»** до центральної міської бібліотеки для дорослих завітали люди, спілкування з якими завжди цікаві творчій інтелігенції міста та користувачам бібліотеки.

Із вступним словом про кобзарське мистецтво та кобзарів нашого краю звернувся до присутніх організатор заходу місцевий краєзнавець Григорій Діброва. Григорій Володимирович зауважив, що кобзарські лінії в наш час продовжуються в особі нашого земляка, кобзаря-лірника Олександра Тріуса, який зачарував зал виконанням старовинних козацьких пісень та дум. Прослухавши виступ пана Олександра, кандидат філологічних наук, викладач Чернівецького національного університету, літературознавець Ніна Козачук відмітила, що такі люди допомагають у відродженні духовної культури України. Пані Ніна також є членом журі Міжнародного літературного конкурсу «Коронація слова», який щорічно проводиться в Україні. У своєму виступі вона розповіла про умови конкурсу, його учасників, про підведення підсумків та оголошення результатів.

Присутні на зустрічі гості з обласного центру драматург, прозаїк Володимир Коваленко та письменниця, член Національної спілки письменників України Людмила Ромен познайомили присутніх із своєю творчістю. Людмила Валентинівна зачитала власні поезії на тему кобзарства.

Члени літературних об'єднань «Обрії» та "ДИВОСЛОВО", місцеві поети та краєзнавці, користувачі бібліотеки щиро дякували гостям за змістовні виступи, приємне спілкування і висловили надією на нові, цікаві зустрічі.

Коли по-осінньому задумливе місто Ромни святкувало День свого народження, а саме 17 вересня, у центральній міській бібліотеці для дорослих ім. Бориса Антоненка-Давидовича відбулася **зустріч митців Роменщини та обласного центру – «Свято слова».** Літературне об'єднання «Обрії», головою якого є поетеса Людмила Грицай, радо зустрічало гостей: членів Національної спілки письменників України Григорія Єлишевича та Тамару Герасименко, голову сумського літературного об'єднання «Літера» Віталія Меланіча, а також членів цього ж об'єднання – Світлану Петренко, яка і стала ініціатором такої зустрічі, бо відвідує обидва об'єднання, Надію Позняк, Богдану Гусак, Ірину Булахову та Тетяну Прус. У дружному колі поети знайомились із творчістю колег по перу. Усі «Обрійчани», навіть ті, які не змогли бути присутніми, доклали зусиль, щоб це спілкування було цікавим і приємним.

Після душевного виступу сумчан з натхненням читали свої вірші роменці: Людмила Грицай, заступник голови літературного об'єднання «Обрії» Людмила Кранга, члени цього ж об'єднання – Віра Анашина, Валентина Бородько, Петро Акімов, Олександра Тарасенко, Маргарита Яковлева. Також були на цьому заході й інші гості-земляки: голова громадської організації (літературне об'єднання «Дивослово») Тетяна Лісненко, член цієї ж організації Любов Шемчук та депутат міської ради трьох скликань, поетеса Зоя Солярик (псевдонім Олеся Ластівка), які теж із задоволенням декламували свої поезії перед слухачами-колегами. Творче спілкування митці продовжили вже на центральній сцені в рамках іншого святкового заходу – «Ромен – квітка в поетичному вінку Сумщини». Тут звучали не тільки вірші майстрів слова, а й пісні поета-пісняра, гумориста Григорія Єлишевича, як у виконанні Олександра Пілюгіна, так і самого автора. Читала на сцені свої патріотичні вірші і член літературного об'єднання «Дивослово» Тетяна Пелепей. Ця зустріч залишила після себе багато позитивних емоцій як у серцях роменчан, так і гостей. Члени літературного об'єднання «Обрії» висловили подяку начальнику відділу культури Тетяні Балябі та працівникам бібліотеки за підтримку, допомогу та надану можливість більш широко познайомитися з поетами Сумщини.

Нині ми намагаємося повернути втрачене, вшанувати імена тих, кого доля колись відірвала від рідної землі. Серед цих талановитих постатей особливе місце посідає Леонід Полтава, уродженець с. Вовківці Роменського району. Він довго залишався незнаним у рідному краї, але його творчий доробок був високо оцінений за межами України.

В центральній міській бібліотеці для дорослих зібралися місцеві поети, краєзнавці, керівники та члени літературних об'єднань, вчителі шкіл, користувачі бібліотеки, шанувальники творчості Леоніда Полтави, щоб вшанувати пам'ять відомого земляка. Серед присутніх були і гості з Києва: мистецтвознавець, заслужений працівник культури, член ради Сумського земляцтва в Києві Валентина Єфремова, видавець, випускник СЗОШ№2 ім. Академіка Йоффе Віктор Яценко, виконавчий директор громадської організації «Сумське земляцтво» в Києві Ірина Родченко.

До участі у краєзнавчому **вечорі-спогаді «З ріки життя Леоніда Полтави»,** завдяки сучасним ІТ технологіям в **режимі Skype зв'язку**, долучилася донька письменника Дарія Дика, яка мешкає в Нью-Йорку (США). Пані Дарія поділилася

спогадами про свого батька, надіслала і прокоментувала фото з сімейного архіву родини Леоніда Полтави. Присутні мали змогу поспілкуватися з Дарією, задати їй запитання та висловити свої побажання. Пані Дарія Дика пообіцяла приїхати в Україну, відвідати той край, звідки родом її батько Леонід Полтава.

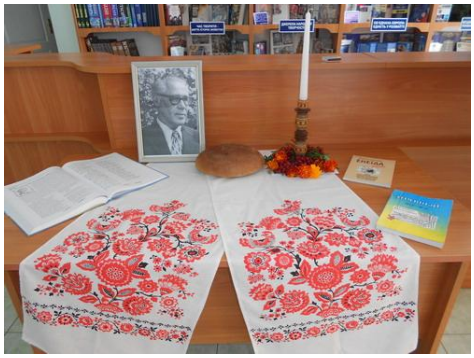

Валентина Єфремова вручила Подяку трудовому колективу Роменської центральної міської бібліотеки для дорослих за вагомий, багаторічний внесок у розвиток освіти та української культури міста Ромен.

Літературний доробок Роменщини поповнився новою збіркою самобутньої поетеси з села Рогинці **Ганни Беримець «Арома рідного краю», презентація** якої відбулася в центральній міській бібліотеці для дорослих ім. Бориса Антоненка-Давидовича.

Збірку презентували брат поетеси Петро Трохимович Беримець та укладач, поет, член НСПУ, доцент Хмельницького національного університету Міхалевський Віталій Цезарійович. До збірки увійшли поетичні роздуми, написані у важких умовах передвоєнного періоду, на невільничих роботах у Німеччині та у повоєнний час. Презентація книги стала справжнім відкриттям, адже ім’я неординарної поетеси Ганни Беримець до цього часу було невідоме роменським поціновувачам поетичного слова. Велике задоволення присутні на заході місцеві поети, працівники бібліотек та читачі отримали від прослуховування романтичних віршів поета з Хмельниччини Віталія Цезарійовича Міхалевського. Захід став своєрідним поетичним містком між Хмельниччиною та Роменщиною, а фонди бібліотек поповнили нові збірки поезій.

Робота клубних об’єднань

Безмежне поетичне поле Роменщини. Невичерпна наснага тих, хто сіє художнє слово. Наше щастя, що ми маємо ціле гроно унікальних літераторів, котрі своїм словом піднеслися над співучим Роменським краєм. Наповнювати душу людяністю, сердечністю, теплотою, бажанням осягнути сутність буття, заглибитись у таємниці людської душі в своїх віршах намагаються поети, що входять до літературного об’єднання «Обрії».

В читальному залі міської центральної бібліотеки ім. Бориса Антоненка – Давидовича, напередодні Всесвітнього дня поезії, відбулися **поетичні читання "Поезія – слово! Поезія – пісня, Поезія – вільна душа".** Люди пера і слова, що входять до

літературного об'єднання «Обрії» представили гарні взірці своєї поезії для користувачів бібліотеки, учнів ЗОШ №1 та підопічних відділення соціально – побутової адаптації територіального центру.

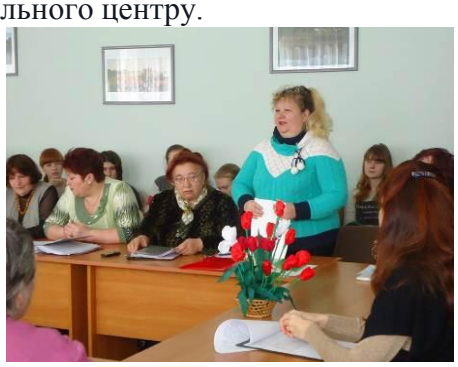

Присутні щиро вітали оплесками виступи місцевих поетів Людмили Грицай, Лариси Вовненко, Людмили Кранги, Віктора Клейніха, Наталі Петренко, Галини Мороз, Маргарити Яковлевої, Валентини Бородько. Поетична тематика, яку почули присутні надзвичайно широка за змістом – особисте, ліричне, сутність людського, сьогодення, вічні теми на всі часи, які звучать мов сповідь душі. Всі присутні мали змогу переконатися, що ми маємо безсумнівно талановитих, самобутніх земляків - поетів яким, дійсно є що сказати, які живуть поміж нас, черпають натхнення на своїй землі і щедро діляться з нами.

Свято Івана Купала – одне із найдавніших слов'янських свят, яке майже без змін дожило і до наших днів. Відпочити та гарно провести вільний час до центральної міської бібліотеки для дорослих імені Бориса Антоненка-Давидовича зібралися користувачі бібліотеки, члени клубу «Надвечір'я», відвідувачі відділення соціально-побутової адаптації, мешканці міста. **Свято Купала «На калину роса впала - в нас на вулиці Купала»** дало змогу присутнім зазирнути в сиву давнину, ознайомитись з історією виникнення, його обрядами та традиціями. Учасники свята під купальські пісні, що звучали у запису, плели вінки, прикрашали Марену, запалювали символічне багаття, брали участь у конкурсах.

Присутні на заході місцеві поети Тетяна Лісненко, Любов Шемчук, Тамара Марченко, Людмила Кранга, Андрій Будаков, Віра Анашина читали вірші про літо, природу, свято Івана Купала.

В парковій зоні мікрорайону Проціка, біля приміщення бібліотеки філіалу №1 ЦМБ для дорослих, відбулося **народне гуляння "І Петра, і Павла я сьогодні славлю"**. Гості цього велелюдного свята дізналася багато цікавого про свято первоверховних Апостолів Петра й Павла. Привітати мешканців мікрорайону завітали голова міської ради Сергій Салатун , секретар міської ради Валерій Мицик, депутати Сумської обласної ради Тетяна Головко та Вікторія Мурич, вручили грамоти і квіти кращим мешканцям мікрорайону. Бібліотекар організувала виставку дитячих малюнків. Музичні вітання звучали у виконанні мешканців мікрорайону та гостей заходу, молодше покоління Стукало Роман та Галушко Юлія вразили всіх чудовим виконанням українських пісень.

Психологічна консультація "Чи все в житті стосується тебе?" проведена у філіалі №1 ЦМБ для дорослих на засіданні клубу "Імпульс". Як боротися зі стресами та

неврозами сучасній людині, як перемогти свою невпевненість та різноманітні фобії – про це розповіла учасникам заходу психолог, запрошена на захід, нею також були надані приватні консультації бажаючим.

Поговорити про найдорожчу святиню українського народу зібралися гості та члени клубу «Родинна світлиця» на **свято хліба «Кажуть в народі правдиві слова: хліб годувальник всьому голова»** у бібліотеці сімейного читання. У прибраній рушниками бібліотечній залі для гостей оформлена виставка-інсталяція «Хліб годувальник» з хлібобулочними виробами, колосками жита та кетягами калини. Велася щира розмова про тяжку працю хлібороба, традиційне відношення до хліба українців, а також згадали сумну сторінку в історії нашої країни – голодомор.

З давніх-давен Україна славиться традиційними святами та обрядами. У день Святого Андрія Первозванного, 13 грудня, в центральній міській бібліотеці для дорослих відбулася **година народознавства «Андріївські вечорниці»**. Атмосферу фольклорного дійства передавали вишиті рушники, якими був прикрашений читальний зал бібліотеки та колоритний український одяг на кожному учаснику.

Розпочався захід розповіддю ведучих про походження свята, про його звичаї і традиції. Далі відбувалося розважальне дійство, підготовлене Софією Семенівною Стрельченко, народною майстринею, викладачем Університету ІІІ віку територіального центру. Дівчата взялися ворожити на свою долю. Ворожили на хустках, квасолі, черевиках, насінні льону. А які веселощі розгорнулися навколо калити! Рум'яна, запашна, кругла, мов сонце, вона висіла високо під стелею. Біля калити вартував пан Калитинський, був і пан Коцюбинський, який перший під'їхав до традиційного смаколика.

Веселі конкурси, інтригуючі ворожіння, запальні народні пісні, а також смачне частування традиційними стравами української кухні – все це подарувало хороший настрій усім присутнім.

На фестиваль сусідів, який відбувся в центральній міській бібліотеці для дорослих ім. Бориса Антоненка-Давидовича, завітали члени клубу «Надвечір'я», відвідувачі відділення соціально-побутової адаптації територіального центру, літератори, користувачі бібліотеки.

В залі звучали щирі розповіді про сусідів, які перепліталися із піснями у виконанні ансамблю «Співочі голоси», додали до заходу краплини своїх поетичних рядків про сусідів місцеві поети Тетяна Лісненко, Людмила Кранга, Віра Анашина, Любов Шемчук. Андрій Будаков познайомив присутніх зі своїми шаржами та замальовками на дану тему та прочитав дотепні гуморески. Бажаючі мали змогу взяти участь у конкурсах,

найактивніші учасники отримали подарунки, виготовлені власноруч членами гуртка «Чарівна мить», що працює при Університеті третього віку територіального центру.

Популяризація художньої літератури. Літературні віхи.

З метою поглиблення знань учнівської молоді про життя і творчість Шевченка, формування світоглядних цінностей, підвищення їх загальноосвітнього і культурного рівня, в ЦМБ для дорослих з учнями 10 класу СЗОШ №1 проведено **інтерактивну вікторину «Що ми знаємо про Шевченка».**

У ході заходу учні переглянули презентацію «Мій Шевченко», згадали основні віхи життя і творчості Поета, познайомилися з ним, як з багатогранною особистістю, дізналися про цікаві факти перебування на Роменщині від наукового співробітника Роменського краєзнавчого музею Світлани Захарової.

Відповідаючи на питання вікторини, молодь продемонструвала глибокі знання і жвавий інтерес до постаті Тараса Шевченка, а найактивніші учасники вікторини отримали призи.

В центральній міській бібліотеці для дітей відбулось **читання вголос «Хто Шевченка прочитав,той багатий серцем став»,** присвячене 202-річчю великого Кобзаря.

За круглим столом зібралися користувачі та працівники бібліотеки разом з представниками соціальних служб міста , щоб перегорнути сторінку життя Шевченка, читаючи його вірші. Тож усі присутні в цей день мали можливість ще глибше пізнати шевченкову літературну спадщину, філософські думки, осягнути значимість Великого Кобзаря для сьогодення.

У філіалі №1 центральної міської бібліотеки для дорослих проведений **літературний театр "У світі образів Шевченка".** На заході були присутні депутати міської ради Віра Данилко та Валентин Редько. Присутні читали поезію Шевченка, переглянули уривки з п’єс за його творами. У виконанні Олени Шішибарової прозвучали пісні «Думи, мої...», «Зоре моя вечірня», «Садок вишневий коло хати», «Така її доля» на вірші Тараса Шевченка.

У філіалі №1 центральної міської бібліотеки для дітей проведено **літературний компас «Вдивляючись в рядки пророчі».** Діти пригадали сторінки біографії поета, відповіли на питання вікторини «Сторінками творчості генія» та ознайомилися з книжковою виставкою «Вінок Великому Кобзареві».

На запрошення бібліотекарів відділу абонемента Сумської обласної наукової бібліотеки, працівники та користувачі центральної міської бібліотеки для дорослих ім. Бориса Антоненка-Давидовича 19 травня 2016року взяли участь у **поетичному скайп-марафоні «Читай Шевченка! Формат не має значення»,** присвяченому 155- річчю перепоховання Т.Г. Шевченка на Чернечій горі в Каневі.

Представники кожної бібліотеки-учасниці розповідали про перебування Шевченка в своєму краї та читали вірші Кобзаря або вірші про нього. Від центральної міської бібліотеки для дорослих вірш Т.Шевченка «Лілея» читала Островерхова Анастасія, учениця 9 класу ЗОШ№3. З поезією «І золотої, й дорогої…» та «Мені однаково…» виступив постійний відвідувач книгозбірні, учасник заходів, які відбуваються в бібліотеці міста Анатолій Іванович Ласкавий. Молода місцева поетеса, співавтор колективної збірки революційної поезії «Говорить Майдан», Катерина Лук’яненко представила присутнім власний вірш «Пробудження Кобзаря».

Учасники марафону виступали на фоні книжкової виставки, присвяченої життю і творчості Тараса Шевченка, один із розділів якої розповідав про перебування Кобзаря на Роменщині.

З нагоди 145-ї річниці від дня народження видатної української поетеси Лесі Українки в центральній міській бібліотеці для дорослих відбулася **поетична година «Вогонь її пісень не згасить злива літ».**

Присутні на святі члени літературного об'єднання «Обрії» з великою цікавістю прослухали розповідь про трагічність кохання Лесі Українки, дізналися маловідомі факти її біографії, а Людмила Грицай, Наталія Петренко, Віра Анашина і Віктор Клейніх зачитали улюблені вірші талановитої поетеси.

День матері. Міжнародний день родини

В останній місяць весни Україна відзначає надзвичайно світлі свята – День матері та Міжнародний день родини. В святково прикрашеному квітами, малюнками та виробами, виготовленими дитячими руками, читальному залі центральної міської бібліотеки для дорослих ім. Бориса Антоненка-Давидовича зібралися однією дружною сім'єю батьки і діти із прийомних родин Ромась, Падука, Ротенко, Савченко-Орлова, Сорока та представники дитячого будинку сімейного типу Веселови, щоб краще пізнати одне одного, цікаво провести час, відпочити.

З вітальним словом до присутніх звернулася директор Роменського міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Валентина Жогло. Присутня на святі депутат обласної ради Вікторія Мурич у своєму виступі закликала дітей любити, поважати, шанувати своїх прийомних батьків. Під бурхливі оплески в залі діти із кожної сім'ї представили свою концертну програму: читали вірші, гуморески, співали пісень, за що отримували подарунки. Для найменших учасників свята бібліотекарі центральної міської бібліотеки для дітей підготували виставу лялькового театру «Веселка». Місцеві поети Тетяна Лісненко та Віктор Клейніх читали вірші присвячені матері, дітям, родині. Зустріч відбувалася в теплій сімейній атмосфері з чаєм та солодощами.

На **родинне свято «Моя родина – історії краплина»** до бібліотеки сімейного читання завітали постійні члени клубу «Родинна світлиця» та учні 6 класу ЗОШ №7. Захід розпочався із огляду виставок «Затишок родинного кола» та «Таланти дитини – родзинка родини». Велася неспішна розмова про те, що кожній людині потрібен сімейний затишок. Свято супроводжувалося віршами й піснями про маму, родину, а закінчилася зустріч чаюванням із солодощами.

Асоціативний кущ "Книга пам'яті мого роду" проведений у філіалі №1 ЦМБ для дорослих . На захід були запрошені родини мікрорайону Процівка. Кожна сімя розповіла

про свій родовід, продемонструвала сімейні фотографії, реліквії та обереги які передаються із покоління в покоління. Згадали ремесло, професії свого роду – різьба по дереву, ковальство, гончарство, вишивання, бондарство та інше . Данилко Віра розповіла про свій рід, який займався пошиттям кожухів. На виставку, оформлену до свята у бібліотеці, учасники принесли родинні цінності, реліквії свого роду. Пиливанова Ніна - рушник вишитий у 1814 році, Дробоног Ніна - сорочку бабусі Харченко Одарки (1889), Качур Ніла - полотняне

рядно, яке передається від бабусі до її матері, а тепер вона передає своїм правнукам. Всім сподобалися смачні пироги та чай з гілочок груші-дички яким пригощали на заході.

З нагоди міжнародного дня толерантності у центральній міській бібліотеці для дорослих було проведено **етичний діалог «Обрії порозуміння: що означає бути толерантним».** Присутні на заході учні 8-9 класів школи №6 з цікавістю прослухали розповідь про рівність усіх людей, незалежно від їхнього віросповідання, етнічної належності чи кольору шкіри.

Переглянули відео-презентацію «Толерантність, як основа життя». а практичний психолог школи №11 Заглада Моніка Миколаївна провела гру з серветками , ще раз довівши, що усі люди - різні, усі люди - рівні і побажала щоб любов, повагу, прощення, взаєморозуміння діти взяли собі за життєве кредо. Учні ознайомились з роботою Пункту європейської інформації, що створений за проектом УБА та при підтримці ЄС, котрий активно популяризує цінності об'єднаної Європи.

Правове інформування громадян

Колектив працівників міської централізованої бібліотечної системи вважає особливо важливим аспектом в роботі бібліотек створення кожному відвідувачу відповідних умов для повноцінного та якісного оволодіння правовими знаннями й навичками. Інформаційне забезпечення користувачів - відбір, систематизація, зберігання та надання в користування літератури громадсько-правової тематики - в центрі уваги кожної бібліотеки системи.

Всім категоріям користувачів надається доступ до документного фонду бібліотек, застосовуються наочні, індивідуальні та масові форми роботи.

Зорієнтуватися у великому обсязі правової інформації користувачам бібліотек допомагають **книжкові виставки, перегляди літератури, тематичні полички** : «Діти: злочин і кара», «Права. Гарантії. Захист», «Мої права – моє життя», «Закон і молодь**».**

Серед **наданих довідок, консультацій читачам** значна частина правознавчого, морально-правового змісту. Зокрема читачів цікавлять такі теми, як: «Правова допомога учасникам АТО та переселенцям», «Все про субсидії на житлово-комунальні послуги», «ОСББ: міфи та реальність», «Боротьба з корупцією - виклик сьогодення» тощо.

Активно застосовуються новітні інформаційні технології при задоволенні запитів користувачів на правову інформацію . Використовуючи можливості Інтернет-центрів бібліотек, користувачі здійснюють пошук необхідної інформації на правових сайтах, а також нормативно-правові акти, закони, постанови, тощо.

Для зручності користування на сайті центральної міської бібліотеки для дорослих бібліотеки розміщено список офіційних сайтів органів влади та офіційних видань України, Інтернет - ресурсів державних та місцевих електронних послуг. За допомогою цих ресурсів користувачі можуть скористатися найпопулярнішими послугами е-урядування, як в бібліотеці так і не виходячи з дому.

Формуванню правової свідомості користувачів сприяє **ряд бібліотечних заходів правознавчий діалог «Жити по совісті, жити по – праву»** який відбувся в центральній міській бібліотеці для дорослих для учнів 11-х класів ЗОШ №4 за участі заступника голови міськрайонного суду Олександра Ганзі, метою якого було підвищення рівня

правової культури молодого покоління, набуття правових знань та навичок у їх застосуванні.

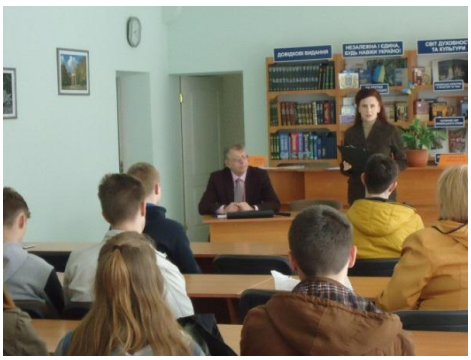

Суддя Ганзя Олександр Дмитрович розповів про випадки протиправної поведінки підлітків з судової практики, адже в своїй практичній діяльності стикається з підлітковою злочинністю, знає яких іноді фатальних наслідків зазнає життя молодої людини. Він закликав молодь подивитися на свої вчинки свідомо: чи не заподіяли ви зла, неприємностей, незручностей своїми діями.

Лікар - нарколог вищої категорії Єршова Людмила Олександрівна, старший інспектор Роменського відділу поліції Скиба Станіслав Вікторович завітали до центральної міської бібліотеки для дорослих на захід **«Підліткова наркоманія: шлях в нікуди»,** щоб ознайомити учнів 8 класу ЗОШ№ 4 зі згубним впливом наркотиків на здоров'я людини та протиправною діяльністю наркозалежної молоді

Під час перегляду **документального фільму «Чорно – біле кіно. Підлітки і наркоманія»** учні дізнались про причини, що спонукають підлітків стати на хибний шлях, що веде в безодню. Підлітки через наркотики втікають від гнітючої дійсності: жорстокості дорослих, байдужості, психічного і фізичного насилля, бідності, зневаги тощо. Та перш ніж взятися за шприц, кожний повинен пам'ятати, що обираючи хвилинний «кайф», він свідомо обирає свій шлях до смерті.

Краєзнавча діяльність

На **краєзнавчу годину «Дівчина, що здійснила таран»** присвячену 100-річчю від дня народження легендарної льотчиці, Героя Радянського Союзу Катерини Зеленко до центральної міської бібліотеки для дорослих завітали учні 9-Б класу ЗОШ №4. Діти ознайомилися з життєвим шляхом єдиної в світі жінки-пілота, що здійснила повітряний таран ворожого літака в роки німецько-радянської війни в небі над селом Анастасівка Роменського району, яку західні журналісти називали російською Валькірією - безстрашною героїнею скандинавських міфів. Особливе зацікавлення викликав перегляд

документального фільму «Герої Перемоги: Катерина Іванівна Зеленко», який містив унікальні кадри документальної хронічки часів Другої світової війни.

Краєзнавча година **«Жінка нескореної долі»,** проведена в центральній міській бібліотеці для дітей з учнями 9-А класу ЗОШ № 2. Бібліотекарі розповіли присутнім про героїчний подвиг Катерини Зеленко, який вона здійснила захищаючи наш край в роки Другої світової війни. Науковий співробітник Роменського краєзнавчого музею Ярослав Демич більш детальніше познайомив дітей з музейними експонатами - фрагментами літака, фото - документами , які пов'язані з героїчною льотчицею. Він наголосив, що Катерина Зеленко – це жінка-загадка, дуже багато фактів з її життя залишаються невідомими, нерозгаданими. В пам'ять про відважну льотчицю була продемонстрована презентація «Жінка нескореної долі», створена працівниками ЦМБД.

21 вересня минуло 95 років від дня народження неперевершеної красуні, відважної патріотки, учасниці київського підпілля, єдиної жінки, якій присвоєно звання Героя України за подвиги під час Другої світової війни Тетяни Маркус. З нагоди вшанування пам'яті про видатну уродженку Ромен в центральній міській бібліотеці для дорослих ім. Бориса Антоненка-Давидовича відбувся **день краєзнавства «Її зброєю була краса».**

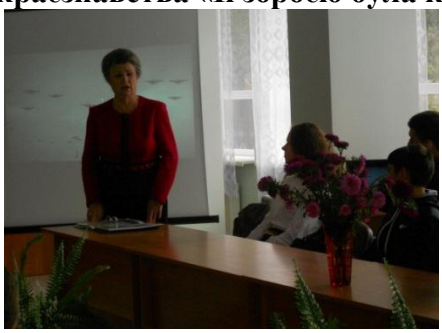

Присутні на заході учителі та учні 9-го класу ЗОШ №11 ознайомилися з розповіддю про короткий і трагічний життєвий шлях видатної роменчанки. Керівник музею історії школи №4 Юлія Григорівна Ласкава розповіла про пошукову роботу, яку провели учні школи, збираючи відомості про Тетяну Маркус. Учениця 11-го класу Юлія Бердник виконала пісню про відважну підпільницю, слова та музику до якої написала учитель школи Рєпа Людмила Петрівна. Велике враження на присутніх справив перегляд авторського сюжету з циклу «Сильні Українки», присвяченого життю підпільниці.

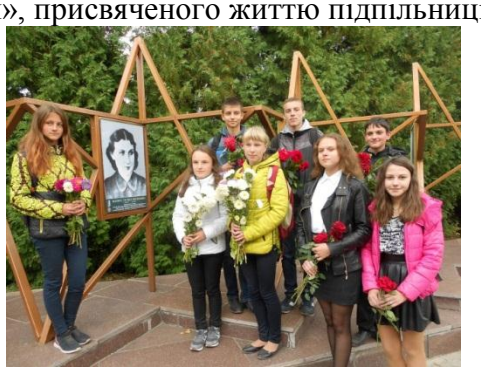

Захід завершився покладанням квітів до пам'ятного знаку Тетяни Маркус на Алеї Героїв

Історично-краєзнавча година «Шляхами подвигу і слави» проведена у філіалі №1 ЦМБ для дорослих до дня визволення міста Ромни від нацистських загарбників. З привітальним словом до присутніх звернулися депутати міської ради Данилко Віра та Редько Валентин, голова квартального комітету Шишібарова Олена. На заході згадали про бійців, які відстоюють суверенність України, а користувачка бібліотеки Бойко Надія зачитала авторський вірш «А ми в АТО…». Присутні ознайомилися з документними фактами визволення Ромен та спогадами очевидців – жителів мікрорайону Процівка.

Закінчився захід колективним виконанням пісні «Катюша» та покладанням квітів до памятника загиблим воїнам.

В читальному залі центральної міської бібліотеки для дорослих відбулася творча **зустріч «Краєзнавчий літопис Григорія Стрельченка»** з нагоди виходу його четвертої книги «Роменщина. Історія населених пунктів».

Книга, упорядником якої є Григорій Степанович, містить відомості з історії створення та адміністративно-територіального поділу нашого краю і охоплює період від перших поселень до сьогодення. Вона знайомить з багатою на події історію міста і сіл району.

Привітати автора з виходом чергової книги завітали краєзнавці, літератори, колеги, меценати, читачі бібліотеки.

Григорій Степанович подякував усім, хто причетний до виходу книги та поділився планами на майбутнє.

Ювілейний вечір «Життя в єднанні з творчістю – це радість» відбувся у центральній міській бібліотеці для дорослих з нагоди 80-річного ювілею Віктора Павловича Тогобіцького – людини, яка багато років свого життя віддала служінню культурі нашого міста. Віктор Павлович Тогобіцький з 1986 по 1997 роки очолював відділ культури міськвиконкому, він приклав чимало зусиль, щоб культурне життя в місті вирувало. Щороку відбувалися різноманітні заходи, зокрема, міжнародні та обласні свята, республіканські семінари, акції, конкурси. Також Віктор Павлович пише прекрасні змістовні вірші.

Привітати ювіляра з 80-річчям завітали міський голова Сергій Салатун, начальник відділу культури Тетяна Баляба, директор МЦБС Ніна Рослова, члени дорадчої ради «Взаємодія» на чолі з її керівником Григорієм Стрельченком, колишні очільники культури в місті, послідовники Віктора Павловича - Микола Стрижко, Тетяна Лісненко та Наталія Коваленко, друзі та знайомі. Також Віктор Павлович отримав вітання та Почесну грамоту від правління Українського фонду культури (м. Київ). Музичні вітання для ювіляра звучали у виконанні Євгена і Дар'ї Шокоти.

На **дні краєзнавства «Живу я весь вогняно і крилато»** вітали з 65-ти річним ювілеєм відомого місцевого історика, краєзнавця, поета, журналіста, голову міськрайонної організації «Просвіта» ім. Т.Г. Шевченка Григорія Володимировича Діброву.

Однодумці та шанувальники Григорія Володимировича - місцеві поети, вчителі, краєзнавці, представники громадськості міста відмічали високі людські чесноти ювіляра: врівноваженість, інтелігентність, глибокі знання, помножені на життєву мудрість. Завжди доброзичливий, він створює навколо себе атмосферу дружби і щирої приязні.

На зустріч завітала наша землячка, яка нині мешкає в обласному центрі, поетеса, музикант, член Національної спілки письменників України, член правління обласного товариства "Просвіта" ім. Т.Г.Шевченка Людмила Ромен зі щирими вітаннями та побажаннями від сумських колег.

Завідувач Недригайлівським краєзнавчим музеєм Абаровський Іван Кирилович висловив щиру подяку ювіляру за плідну співпрацю в дослідницькій роботі, підкреслив, що Григорій Діброва є виразником свого краю, чиї краєзнавчі дослідження стали часткою нашого місцевого життя.

Робота з користувачами – дітьми

Пріоритетним напрямом роботи дитячих бібліотек міста було забезпечення вільного доступу користувачів до інформаційних ресурсів, надання допомоги користувачам в розширенні знань, формування творчої особистості, здатної реалізувати свої природні здібності і талант.

Масляна – це веселе проведення зими, осяяне радісним чеканням близького тепла, весняного відновлення природи. Навіть млинці, неодмінний атрибут свята, мали ритуальне значення: круглі, рум’яні, гарячі, вони являли собою символ сонця. Щоб не порушувати традиції , до центральної міської бібліотеки для дітей на **арт-кафе «Книжковий млинець»** завітали гості . Господиня свята розповіла про етапи святкування кожного дня Масляної. Присутні весело провели свій час, куштуючи смачні млинці з запашним чаєм. Святкову атмосферу та настрій створила чудова музика.

У ляльковому театрі «Веселка» центральної міської бібліотеки для дітей позитивна енергетика. Тут діти не лише із задоволенням дивляться повчальні вистави, але й приймають у них активну участь . Граючись у вистави, користувачі бібліотеки побували у ролях казкових та

літературних героїв під час гри-заняття **«Любим грати у виставах, бо весела оця справа».**

1 квітня у центральній міській бібліотеці для дітей – день усмішок та приколів. **«Хочете жити на втіху, частіше помирайте від сміху!»** під такою назвою проведено першоквітневий фейєрверк з вихованцями ДНЗ №1 «Чайка».

Усіх, хто завітав цього дня до бібліотеки зустрічали посмішками кумедні клоуни Бім та Бом. Потім дітвора, разом з ними читали усмішки, веселилися, співали пісні, танцювали, смакували солодощі із торбинки.

Велике задоволення малеча отримала від перегляду лялькової вистави «Хто сказав «Няв»?

Канікули – найулюбленіша пора школярів! А бібліотеки, як відомо, працюють без канікул і саме ця пора для центральної міської бібліотеки для дітей є найгарячішою: читачі приходять по одному, з друзями, батьками, приїжджають з різних мікрорайонів міста цілими класами.

Гостями бібліотеки стали учні **пришкільного майданчика «Журавлик»** ЗОШ №5. Школярі і вчителі під час екскурсії бібліотекою були вражені чудовим інтер'єром, яскравими виставками, розмаїттям книг. Переглянули цікаві дитячі журнали та взяли участь у вікторині **«Квіткова оранжерея».**

Цікавим доповненням до екскурсії стали відеоперегляди, веселі ігри та конкурси. Переповнені враженнями та емоціями, дітлахи повертались додому з великим бажанням ще не один раз відвідати нашу бібліотеку.

Щоб довести, що без найкращого друга - книги, канікули сумні, працівники ЦМБ для дітей організували **бібліо-простір «Літо під книжковою парасолькою»**. Розпочалася ця зустріч під книжковою парасолькою за межами бібліотеки. Саме тут відбулося знайомство господарів книгарні з вихованцями пришкільного мовного табору «Green land» Роменської ЗОШ І-ІІІ ступенів №11 . До бібліотеки завітали веселі , невгамовні діти , але разом з тим виховані, уважні,чемні. Конкурси, ігри, веселі відеоперегляди кіноальманаху «Єралаш» дозволили зробити зустріч не тільки цікавою, а ще й корисною.

Вікторини, літературні турне, конкурси – надихнули дітлахів поринути у літературний вир казкових героїв під час **бібліопікніка,** проведеного бібліотекарями філіалу №1 ЦМБД в дитячому оздоровчому таборі «Вогник». Захід допоміг зробити відпочинок дітей активним, пізнавальним та корисним. Ніхто не залишився без уваги! Всі отримали цікаві призи.

Каштановий цвіт та яскраві кольорові книжечки привернули до себе увагу і дорослих і дітей. Саме це дерево заманило на екскурсію до бібліотеки маленьких користувачів -

учнів 2-А класу ЗОШ №10, де їх чекали цікаві ігри,вікторини. Подарунком для них стала вистава лялькового театру "Веселка" – «Закон співжиття».

Склала провідний методист МЦБС О.П.Дудка